

Z OBSAHU	Jděte beze strachu sloužit. Homilie Svatého otce Františka	04
	Mučedníci komunismu. Blahoslavený Pavol Peter Gojdič OSBM	07
	Sňatky mezi osobami stejného pohlaví po deseti letech: poučení z Kanady	09
	Latinskoamerická teologie osvobození (Prázdninová příloha)	I-IV

TRADICE OTCŮ

Z homilií svatého biskupa Jana Zlatoústého (kolem 350–407)

Prostřednictvím lidí neučených si kříž získal celý svět. Řeč kříže přitom není snadná, vždyť mluví o Bohu, o pravém náboženství, o životě podle evangelia a o nadcházejícím soudu. Kříž přivedl všechny, prosté a nevzdělané, k pravé moudrosti. Vidíš, jak je „pošetilá“ Boží věc moudřejší a „slabá“ silnější než lidé?

Jak to, že silnější? Pronikla přece do celého světa a všechny si podmanila, a přestože se kdekdo snažil jméno Ukřižovaného vyhladit, stal se pravý opak: toto jméno se stalo slavným a jeho sláva se dále roznesla, zatímco jeho odpůrci vzali za své, zřítily se do zkázy: ač živí, nezmohli nic proti Mrtvému. Když tedy o mně Řek říká, že jsem mrtvý, ukazuje se jako nadmíru pošetilý, a ačkoli mě považuje za pošetilce, jsem ve skutečnosti moudřejší než jeho mudrc; a když mě nazve slabým, ukáže se, že on sám je slabší. Neboť co dokázali s Boží milostí vykonat opovrhovaní celníci a rybáři, nedovedli si mudrcové, vládcové a vlastně celý svět se vším svým snažením ani představit.

To měl na mysli Pavel, když říkal: „Slabá“ Boží věc je silnější než lidé. A z toho také vyplývá, že kázání evangelia je dílo Boží. [...]

Jak to tedy, že ti, kteří za Kristova života neodolali ani náporu židů, se poté, co zemřel a byl pohřben, postavili proti velikosti celého světa, jestliže podle vás údajně nevstal z mrtvých, a tudíž s nimi ani nemluvil, ani jim nedodal odvahy? Cožpak by si sami neřekli: Co teď? Sám si za živa nepomohl, a nám by měl po smrti podat pomocnou ruku? Sám si za živa nepodrobil ani jediný národ, a my bychom měli hlásáním jeho jména získat celý svět? [...]

Takže je zřejmé, že kdyby neviděli Ježíše zmrtevýchvalého a kdyby se jim nedostalo přesvědčivého důkazu jeho moci, nebyli by se rozhodli pro tak veliké dílo.

Peeter Neefs starší: Interiér antwerpské katedrály (1651). Foto: Wikimedia Commons

Evropa a křesťanství

Jeden teolog, který uvažuje o duchovní tváři současné Evropy, si postěžoval na poměrnou malátnost a pasivitu křesťanů jak na východě, tak na západě tohoto kontinentu, a zasadil ji do celkového obrazu evropského člověka. Ten trpí jevem, který moderní filozofie nazývá odcizeností. Ta se projevuje především sklonem k průměrnosti, tedy k nedostatku hloubky, která znemožňuje utřídit hodnoty, rozlišit pravé od falešných a žít podle jejich určité hierarchie. Všechno už takovému člověku zevšednělo a dostalo tak obyčejnou, všední tvář. Průměrný Evropan neuznává žádná tajemství a nejméně už tajemství živého Boha, ale přitom se snaží ze všech sil tuto zeď průměrnosti zbořit a překonat. Pomáhají mu v tom hororové příběhy televizních a jiných seriálů, a ve své fantazii se zabý-

vá snem o vlastní velikosti a dělá ze sebe hrdinu, který ovládl přírodu a chystá se co nevidět ovládnout i vesmír aspoň v těch bližších souřadnicích. Snaží se tak uniknout své obyčejnosti a malosti a začít něco nového, co tu ještě nebylo a čím se tedy může pochlubit před dějinami.

Moderní člověk si nedostatek vlastní hloubky vynahrazuje přehnanou aktivitou. Protože odmítá všechno tajemné, je nucen hromadit viditelné úspěchy a zvýšenou výkonností zastřít vnitřní prázdnotu, která je daní za odmítnutí dřívějších paradigmat. Nedokáže se ztišit a zklidnit se, nedá se naplnit tichou radostí nad krásou stvoření a nad smyslem a účelností všeho, s čím se setkává. Není tím překvapen, a protože jsou jeho všední dny poznamenány neschopností být

Dokončení na str. 2

Foto: Flickr, JM Rio 2013 (CC BY-NC-SA 2.0)

Světové dny mládeže 2013

Ve dnech od 23. do 28. července 2013 se za účasti papeže Františka konaly v Rio de Janeiro v Brazílii Světové dny mládeže. Mottem setkání bylo „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy“ (Mt 28,19), jeho patrony byli Panna Maria Aparecidská, svatý Šebestián, svatý Antonín od sv. Anny Galvão, svatá Terezie z Lisieux a blahoslavený Jan Pavel II. Zvolené logo odkazuje na sochu Krista Spasitele na kopci Corcovado. Arcibiskup Ria de Janeiro Mons. Orani João Tempesta OCist zasvětil setkání Panně Marii Fatimské. Z České republiky dorazilo na setkání asi 150 mladých poutníků, které doprovázel Dominik kardinál Duka a biskup Mons. Pavel Posád.

„Nemám zlato ani stříbro, avšak přináším to nejcennější, co mi bylo dáno: Ježíše Krista!“ tak zněla první slova Svatého otce na brazilské půdě, když dorazil do Ria de Janeiro. „Chtěl bych vám říci, co od Světových dní mládeže očekávám. Očekávám, že budeme hluční, chci, aby lidé v diecézích vyšli ven, chci Církev v ulicích. Přeji si, abychom se bránili všemu tomu, co je světské a pohodlné, abychom se střežili uzavřenosti do sebe – do svých farností, internátních škol a institucí. Ty všechny musí ze sebe vyjít, protože jinak se změní v nevládní organizaci, a tou Církev nemůže být. Kéž mi biskupové a kněží prominou, jestli bude někdo moc vyrušovat. Děkuji jim za všechno, co pro budou moci udělat,“ řekl dále Svatý otec.

Příští Světové dny mládeže uskuteční v roce 2016 v polském Krakově.

Více informací najdete na Radio Vaticana nebo na <https://rio2013.signaly.cz>. Papežovu promluvu ze závěrečné mše svaté přinášíme v tomto čísle na straně 4.

RaVat, TS ČBK

Dokončení ze str. 1

vděčný za dar života, dostavuje se osamělost. Tím se uzavírá sám do sebe a ztrácí schopnost otevřít se druhým. Trpí tím nejen život rodiny, ale i vztahy v zaměstnání a v dalších okruzích, ve kterých se Evropan pohybuje.

Tvrdí se, že každý je nahraditelný, tak jaképak rozlišování. Každý může být zastoupen každým. V tomto procesu určitého odosobnění postrádá jednotlivec svou osobitost, odlišnost a výraznost. Ztrácí schopnost zaujímat zvláště v důležitých otázkách pevný, rozhodný postoj, a přizpůsobuje se velmi snadno panujícím trendům.

V tomto stavu není možno dosáhnout skutečné hloubky, protože všechno je v jedné rovině, nic nevyniká jako důležité, dochází k určitému zploštění. Čím jedinec je nebo by mohl být, tím se může stát bez problému kdokoli jiný. Co v dané situaci radí křesťanství? Snaží se domyslet Kristova slova „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě.“ (Lk 9,23) Ježíš od nás nežádá nějaké nápadné skutky, byl naopak vůči velikášským gestům nedůvěřivý. Zaujal ho však například celník, tedy člověk, o němž se v evangeliu dočítáme, že stál opodál, neodvážil se ani pozvednout oči, ale bil se v prsa a říkal přitom „Bože, buď milostiv mně hříšnímu!“ (Lk 18,13)

*P. Miloslav Michael Fiala OPraem
<http://www.zeliv.eu/bratr-michael>
(Kráceno)*

Papež František zasvětil Vatikán archandělu Michaelovi

V pátek 5. července za přítomnosti emeritního papeže Benedikta XVI. zasvětil papež František Městský stát Vatikán archandělu Michaelovi a posvětil při tom novou sochu archanděla Michaela ve Vatikánských zahradách. V promluvě při této příležitosti uvedl: „Tím, že zasvěcujeme Městský stát Vatikán svatému Michaelovi, prosíme, aby nás ochraňoval před Satanem a vyhnal jej. Archanděl Michael je zastáncem Božího primátu, transcendence a moci. Usiluje o to, aby byla znovu nastolena Boží spravedlnost. Hájí Boží lid před jeho nepřáteli, a zejména před jeho největším nepřítelem, ďáblem. A svatý Michael vítězí, protože jeho prostřednictvím jedná Bůh. Tato socha nám tedy připomíná, že zlo je poraženo. Žalobce byl odhalen v pravém světle, jeho hlava je rozdrcena, protože spása byla jednou provždy získána krví Ježíše Krista. I když se ďábel stále znovu snaží rozškrábat tvář archanděla i tvář člověka, Bůh je přesto silnější. Jemu patří vítězství a spása je nabídnuta všem lidem.“

Městský stát Vatikán byl zároveň zasvěcen také svatému Josefovi, opatrovníkovi Ježíše a Svaté Rodiny. „Jeho přítomnost ať nás učiní ještě silnějšími a odvážnějšími při vytváření prostoru pro Boha v našem životě, abychom vždycky přemáhali zlo dobrem. Jeho prosíme, aby nás opatroval a staral se o nás, aby život milosti v každém z nás každým dnem stále více rostl,“ řekl papež František v závěru promluvy.

Kathmet, RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Policejní brutalita namířená proti demonstrantům hájícím rodinu

Evropské centrum pro právo a spravedlnost předložilo Radě Evropy a Organizaci spojených národů zprávu o policejní brutalitě ve Francii namířené proti pokojným demonstracím sociálního hnutí na obranu rodiny. Zpráva dokládá řadu případů, kdy byly porušeny základní svobody projevu a shromažďování.

Od konce roku 2012 mnozí francouzští občané pokojně protestují po celé Francii s cílem chránit rodinu a práva dětí a vyjadřují nesouhlas s novým zákonem, jenž umožňuje homosexuálním párům uzavírat manželství a adoptovat děti. Vzhledem k obrovskému rozsahu protestů se jedná o největší sociální hnutí ve Francii od května 1968.

Protesty probíhaly v klidné a laskavé atmosféře a nedocházelo k žádnému ničení soukromého nebo veřejného majetku. Nicméně vláda reagovala způsobem, který je v demokracii nepřijatelný. Zasáhla tak, jako kdyby potlačovala násilnou frakci. Vyhrožovala zákazem demonstrace, poté ji potlačila za zcela nepřiměřeného užití slzného plynu a policejního násilí proti davu a nakonec i zatýkání a svévolného zadržování stovek demonstrantů.

Lidé byli často zatýkáni na základě „diskriminace podle vzhledu“, tedy podle toho, zda měli na svém oděvu symbol tohoto hnutí. Stovky lidí byly zadrženy na několik hodin pod záminkou zjištění totožnosti. Zákonnost zatýkání nebyla kontrolována nezávislým soudcem. To je důkazem vážné a strukturální dysfunkce postupů při zjišťování totožnosti a uvalování vyšetřovací vazby, které byly použity jako svévolné sankce uložené bez rozsudku. Doklady a otisky prstů zatčených demonstrantů jsou stále v držení policie, což je porušením lidských práv.

Tyto praktiky musí skončit, musí být odsouzeny a zavrženy, uzavírají autoři zprávy. Zpráva bude sloužit jako dokumentace při řízeních iniciovaných oběťmi, volenými zástupci a nevládními organizacemi. V případě potřeby bude aktualizována.

IAC

Filipínský biskup proti zákonu o tzv. reprodukčním zdraví

Nový předseda filipínské biskupské konference slíbil, že bude i nadále bojovat proti zákonu O zodpovědném rodičovství a reprodukčním zdraví z roku 2012, který vládě umožňuje propagovat antikoncepci a zavádět sexuální výchovu od páté třídy základní školy.

„Církev není nevládní občanské sdružení,“ řekl arcibiskup Socrates Villegas z Lingayen-Dagupan. „Poslání Církve je veskrze duchovní, takže pokud protestujeme proti legislativním opatřením, jako je zákon o reprodukčním zdraví, je to proto, že nás k takovému jednání nutí naše duchovní poslání.“

„Nejsme sociální buřiči,“ pokračoval. „Burcujeme svědomí. Chceme burcovat svědomí každého člověka, aby naslouchal Božímu hlasu.“

Církev se bude vždy ozývat, když jsou popírána lidská práva, když je pošlapávána lidská důstojnost, když je napadána rodina, když chudí nespravedlivě trpí nebo když jsou zneužívány děti,“ dodal arcibiskup Villegas. „Jsme proti každému, kdo chce zničit stabilitu, celistvost a posvátnost rodiny.“

Odpůrci zákona i nadále zpochybňují jeho ústavnost. „Naším prvním krokem na podporu procesu u Nejvyššího soudu bude mše svatá a modlitební stráž, protože to je naše priorita,“ řekl arcibiskup. „Naším hlavním úkolem je ukázat světu, že modlitba má moc změnit svět.“

CC

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.
Příští, sedmá část vyjde až v září, s datem vydání 15. září 2013.
Všem čtenářům a jejich blízkým přejeme pokojné letní dny. Redakce.

SLOVO KNĚZE

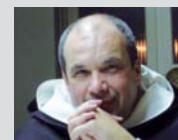
Osmá kapitola listu Římanům vyústí do slavného finále: *Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy?* (Řím 8,31.35)

Před třiceti lety jsem konal základní vojenskou službu ve Zvolenu na Slovensku. Kdo zažil totalitní vojnu, dá mi snad za pravdu, že to byl jeden z největších nesmyslů. V kontaktu se zvrácenou komunistickou ideologií a podroben absurdním rozkazům jsem někdy klel na mysl. Jak to dva roky vydržím? Nezatemní se mi mysl? Co když mne zlomí? Tenkrát mi pomohly tři věci: Pozorování stromů uvnitř kasáren, modlitba (vlastní i mých blízkých) a pak výše uvedená slova svatého apoštola Pavla. Často jsem si je četl, rozjímal o nich a vždy mi vlily novou sílu a naději.

Když je Bůh s námi, když jsme s ním v jednotě, máme všechno. Potom nám nikdo a nic nemůže skutečně ublížit. Jsme na straně vítěze. Nevzdáme-li se Boha, on nás nikdy neopustí. On dokonce zůstává věrný, i když my býváme nevěrní, protože nemůže zapřít sám sebe. Tím spíše, když v Boha doufáme, jemu důvěřujeme, o něj se opíráme, pak jsme pevní. Nikdo nás totiž nemůže odloučit od lásky Kristovy. A Boží láska nepřestává, Bůh nemůže nemilovat. A tak i když nás v pozemském úseku života potkávají různé těžké i zlé věci, s Boží pomocí jsme schopni vše překonat, všim projít a nakonec dosáhnout blaženého patření na Boží velebnost. Pán Ježíš s námi všechny kříže nese a nakonec bude s námi i při tom nejtěžším přechodu – přes bránu smrti do věčné radosti.

Zachovejme tedy rozvahu a klid, důvěru a lásku k Bohu v každé situaci. U Boha není nic nemožného. Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? Pravá láska všechno vydrží a nikdy nepřestává. Ani smrt na tom nic nezmění. Chvála Kristu.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

JÁHEN

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Giotto di Bondone: Kristus myje nohy apoštolům (1305)
Foto: Wikipaintings

Služba se zdá být projevem vlády člověka nad člověkem, tedy útokem proti rovnosti, stejné důstojnosti a svobodě

člověka. A jistě je pravda, že ve všech dobách docházelo k zneužívání vlády, k neoprávněnému rozdělování lidí, k popírání jejich stejné důstojnosti, jež je darem od Stvořitele. Stále více však zakoušíme, že odpovědí na to nemůže být odstranění služby, vždyť my lidé jsem tak stvořeni, že potřebujeme jeden druhého, že můžeme žít jenom jeden z druhého, a proto také jeden pro druhého. Náš život nemůže bez služby existovat. A když už nechceme jeden druhému sloužit, nezbyvá nic jiného, než si tuto nezbytnost opatřit jiným způsobem, tím, že se dáme do služeb strojům, anonymním systémům, a tak se skrze ně přece jen nějakým způsobem necháme spojit. Sloužíme pak ale strojům, systému a stáváme se tím více nesvobodnými a ješ-

tě na to doplácíme ochuzením lidských vztahů, důvěry, která vede lidi k sobě.

V této situaci hledí Církev na Ježíše Krista, který se pro nás stal jáhnem. On, Pán světa, se stal jáhnem, stal se služebníkem. Obsluhuje své učedníky u stolu a umývá jim nohy. Proměňuje svět tím, že vykonává vládu jako službu; že jako Pán slouží a stává se služebníkem všech. Tak nám dodává odvahu, abychom svobodně sloužili, dodává nám odvahu přijmout ve službě lidem opravdovou důstojnost a svobodu a tak v tomto světě pozdvihnout nové znamení. Církev, chce-li být Církví Ježíše Krista, potřebuje zpřítomňování jáhna Ježíše Krista.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

JDĚTE BEZE STRACHU SLOUŽIT

Homilie Svatého otce na závěr Světových dní mládeže

Vyvrcholením Světových dní mládeže v Riu de Janeiro byla mše svatá na prostranství pláže Copacabana, kde se sešly tři miliony lidí. Se Svatým otcem koncebrovalo 1500 biskupů a asi 15 tisíc kněží.

Ctění bratři v biskupské a kněžské službě, drazí bratři a sestry, drazí mladí!

„Jděte a získejte za učedníky všechny národy“ – těmito slovy se Ježíš obrací na každého z vás a říká: „Bylo krásné účastnit se Světového dne mládeže, žít víru společně s dalšími mladými lidmi ze čtyř světových stran, ale nyní musíš jít a předat tuto zkušenost druhým.“ Ježíš tě volá, aby ses stal učedníkem na misiích! Co nám dnes ve světle slyšeného Božího slova říká Pán? Tři věci: Jděte, beze strachu, sloužit.

Jděte

V těchto dnech jste mohli získat krásnou zkušenost setkání s Kristem a společného

setkání s ním; pocítit radost z víry. Zkušenost tohoto setkání však nesmí zůstat uzavřena v našem životě nebo v malé skupině farnosti, hnutí, vašeho společenství. Bylo by to jako vzít kyslík plameni. Víra je plamen, který je tím živější, čím více se sdílí, předává, aby všichni mohli poznat, milovat a vyznávat Ježíše Krista, který je Pánem života a dějin (srov. Řím 10,9).

Avšak, pozor! Ježíš neřekl, chcete-li nebo budete-li mít čas, nýbrž: „Jděte a získejte za učedníky všechny národy.“ Sdílet zkušenost víry, dosvědčovat víru a hlásat evangelium je mandát, který Pán svěřuje celé Církvi, i tobě. Je to příkaz, který se však nerodí z touhy po nadvládě nebo z touhy po moci, ale ze síly lásky,

ze skutečnosti, že Ježíš jako první přišel mezi nás, dal nám nikoli něco ze sebe, nýbrž nám dal sebe celého. Dal svůj život, aby nás zachránil a prokázal nám Boží lásku a milosrdenství. Ježíš s námi nenakládá jako s otroky, nýbrž jako se svobodnými osobami, přáteli a bratry. Nejenom nás posílá, ale i provází, a během tohoto misijního poslání lásky je neustále při nás.

Kam nás Ježíš posílá? Neexistují hranice, ani omezení. Posílá nás ke všem. Evangelium je pro všechny, a nikoli pro některé. Není jenom pro ty, kteří se nám zdají bližší, vnímavější a přívětivější. Je pro všechny. Nemějte strach jít a nést Krista do každého prostředí, až na exis-

tenciální periferie, i za tím nevdálenějším, nejnetečnejším. Pán hledá všechny, chce, aby všichni vnímali vroucnost jeho milosrdenství a jeho lásky.

Chtěl bych, aby se zvláště Kristův pokyn „Jděte“ rozezněl ve vás mladých latinskoamerické Církve, kteří jste zapojeni do kontinentální misie prosazované zdejšími biskupy. Brazílie, Latinská Amerika, svět potřebuje Krista! Svatý Pavel říká: „Běda mně, kdybych nehlásal evangelium!“ (1 Kor 9,16) Tento kontinent obdržel zvěst evangelia, která poznamenala jeho vývoj a přinesla mnohé plody. Nyní je tato zvěst svěřena také vám, aby zněla v nové síle. Církev potřebuje vás, vaše nadšení, kreativitu a radost, které vás charakterizují. Velký apoštol Brazílie, blahoslavený José de Anchieta, šel do misí, když mu bylo teprve devatenáct let. Víte, kdo je nejlepší pro evangelizaci mladých? Někdo mladý. Touto cestou je třeba se vydat.

Beze strachu

Někdo by si mohl myslet: „Nemám žádnou speciální přípravu. Jak mohu hlásat evangelium?“ Drahý příteli, tvůj strach se moc neliší od strachu, jež měl Jeremiáš, když byl povolán Bohem, aby se stal prorokem. Slyšeli jsme to před chvílí v prvním čtení: „Ach, Pane, Hospodine, neumím mluvit, neboť jsem ještě příliš mladý.“ Bůh vám také říká to, co řekl Jeremiášovi: „Neboj se..., neboť já jsem s tebou, abych tě vysvobodil“ (Jer 1,7.8). On je s námi!

„Nemějte strach!“ Jdeme-li hlásat Krista, on sám nás předchází a vede. Když posílal své učedníky na misii, slíbil: „Já jsem s vámi po všechny dny“ (Mt 28,20). A to platí také pro nás! Ježíš nás nenechává samotné, nikdy nenechá nikoho samotného! Vždycky nás provází.

Dále, Ježíš neřekl: „Jdi“, ale „Jděte“. Jsme posláni společně. Drazí mladí, vnímejte v tomto misijním poslání přítomnost celé Církve a také společenství svatých. Když čelíme výzvám společně, pak jsme silní, objevíme zdroje, které jsme neuměli najít. Ježíš nepovolal apoštolů, aby žili o samotě, povolal je, aby tvořili skupinu, společenství. Rád bych se obrátil také na vás, mladí kněží, kteří spolu se mnou koncelebrujete. Přišli jste

jako doprovod s vašimi mladými, a to je krásné, sdílet tuto zkušenost víry, je jisté, že to všechny omládilo, mládež dokáže nakazit mládím. Je to však pouze jedna etapa cesty. Prosim vás, dál je provázejte velkodušně a radostně, pomáhajte jim zapojovat se aktivně do Církve, aby se nikdy necítili osamoceni! Rád bych nyní vyjádřil vděčnost skupinám, které se věnují pastoraci mládeže, hnutím a novým komunitám, které tak tvořivě a odvážně doprovázejí mladé lidi při jejich zkušenosti života v Církvi. Pokračujte dál a nemějte strach.

Nést evangelium znamená nést Boží moc, vytrhávat a hubit zlo a násilí, ničit a bořit překážky sobectví, netolerance a nenávisti, stavět nový svět.

Sloužit

Na začátku žalmu, který jsme zpívali, jsou tato slova: „Zpívejte Pánu píseň novou“ (Žl 95,1). Co je tato nová píseň? Nejsou to slova, ani melodie, ale píseň vašeho života, svolení ke ztotožnění vašeho života s tím Ježíšovým, osvojení si jeho cítění, jeho myšlení, jeho jednání. Ježíšův život je životem pro druhé. Je životem služby.

Svatý Pavel pravil ve čtení, které jsme před chvílí slyšeli: „Udělal jsem ze sebe služebníka všech, abych získal tím větší počet lidí“ (1 Kor 9,19). Kvůli hlásání Ježíše se Pavel stal „služebníkem všech“. Evangelizovat znamená dosvědčovat v první osobě Boží lásku, překonávat svoje sobectví, sloužit, sklánět se k bratřím a mýt jim nohy, jako to činil Ježíš.

Nést Boží moc

Tři slova: Jít beze strachu sloužit. Následováním těchto třech bodů zakusíte, že ten, kdo evangelizuje, je sám evangelizován, a kdo předává radost z víry, dostává radost. Drazí mladí, po návratu do svých domovů nemějte strach být velkodušní vůči Kristu, dosvědčovat jeho evangelium. V prvním čtení, kde Bůh posílá proroka Jeremiáše, dává mu moc „vytrhávat a hubit, ničit a bořit, stavět a sázet“ (srov. Jer 1,10). Také pro vás to platí. Nést evangelium znamená nést Boží moc, vytrhávat a hubit zlo a násilí, ničit a bořit překážky sobectví, netolerance a nenávisti, stavět nový svět. Drazí mladí, Ježíš Kristus s vámi počítá! Církev s vámi počítá. Papež s vámi počítá! Maria, Ježíšova a naše matka, ať vás ustavičně provází svojí něhou: „Jděte a získejte za učedníky všechny národy.“ Amen.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

Mše svatá na pláži Copacabana v Riu de Janeiro. Foto: Flickr, JM Rio 2013 (CC BY-NC-SA 2.0)

O ČTYŘRUČNÍ ENCYKLICE

Nová encyklika *Lumen fidei* jako dílo dvou papežů

Papež František a emeritní papež Benedikt XVI. Foto: <http://omniacathoica.blogspot.cz>

Vatikánští mluvčí se snažili trochu zastřít skutečnost, když mluvili o dokumentu, který zčásti načrtl Benedikt XVI. a papež František se jej měl ujmout a doplnit; mluvili o náčrtu, který emeritní papež zanechal a ten nyní zpracoval.

Čí je to encyklika?

Namísto toho však půjde o encykliku „čtyřruční“. Doslova tak to veřejně prohlásil papež Bergoglio na setkání se členy generálního sekretariátu biskupské synody. Jde tedy o další prvotinu argentinského papeže, o věroučný dokument primární důležitosti, neboť pojednává přímo o víře – tedy o samotných základech víry. Byl zamýšlený, promyšlený a z větší části napsaný jedním papežem a bude podepsaný dalším, tím, který při zmíněné příležitosti oznámil, že adresátům okružního listu, tedy encykliky určené celému křesťanstvu, sám sdělí, že „ji obdržel od Benedikta XVI. a že jde o veliké dílo, které přijímá a považuje za vynikající“.

Každý papež ve svých psaných dokumentech samozřejmě cituje své předchůdce, ale v poznámkách pod čarou, a nikoli jako spoluautory. S hořkou

ironií lze přitom vzpomenout na úděl abdikujícího Celestina V., kterého jeho nástupce Bonifác VIII. nechal věznit až do smrti na skrytém místě ze strachu před schizmatem.

Snažme se však pochopit nynější situaci, která nemá obdoby. Primární starostí Josepha Ratzingera jako profesora, kardinála a nakonec papeže bylo vždycky hledání základů, znovuobjevování základů křesťanství a podávání vhodné apologetiky současnému člověku. Proto pojal plán vydat trilogii o vyšších, tzv. teologálních ctnostech. Jedna encyklika o lásce a jedna o naději. Zbývá ta o víře, s jejímž publikováním počítal do letošního podzimu v rámci roku věnovaného znovuobjevování důvodů víry v evangelium. Práce byla již v pokročilém stadiu, když zjistil, že mu pokročilý věk už dále nedovolí nést tíži pontifikátu. Snad by mu po sejmutí závazků římského biskupa stačily síly k jejímu dokončení a zveřejnění, ale papežská encyklika by tak byla „deklasována“ na pouhou studii. Učinil to tak ostatně již se třemi svými spisy, které věnoval Ježíšově historicitě; nejsou součástí magisteria, nýbrž jsou otevřeny odborné diskusi.

Nám se však celá věc líbí

Je pravděpodobné, že se radil s papežem Františkem, a je stejně tak pravděpodobné, že to byl právě tento papež, který se rád ujal dokončení započatého díla, pod něž se podepíše. V určitých církevních kruzích zavládla bezradnost. Pomyšlení na společně redigovaný papežský dokument takové důležitosti na tak zásadní téma někoho konsternuje. Nám se však, nakolik je to pravda, celá věc líbí. Tato novota je dokonce velmi cenná, protože může pomoci nahlédnout perspektivu, na niž mnozí věřící jako by zapomínali, totiž onu perspektivu víry, v níž není důležitá osobnost papeže, který má konkrétní jméno, historii, kulturu, národnost a charakter. Důležité je papežství, instituce, kterou chtěl samotný Kristus a jejímž posláním je vést stádece dějinami prostřednictvím dobrých pastýřů, aby nesešlo ze správné cesty.

Papež si nevede „svou“

Papež (viděno očima víry) je učitelem víry a mravnosti, nevede si však „svou“, nýbrž pomáhá chápat Boží vůli, zvěstuje věčný život, který každého čeká na konci pozemské pouti, a bdí, aby se neupadlo do propasti bludu. Kvůli tomu je jistě asistencí Ducha Svatého, který ho chrání před zblouděním. Římský papež není „autorem“ mimořádných kvalit. Dokonce by se zpronevěřoval svojí roli, kdyby říkal okouzující a originální věci, jež by nebyly v linii Písma a Tradice. Není mu dáno říkat „podle mne“, což je naopak vlastní heretikům. Krajně zjednodušeně bychom mohli říci, že „papež jako papež“, neboť nakonec není důležitá jeho osobnost, ale jeho učenlivost a věrnost být nástrojem evangelní zvěsti. Historiky o papežích a jejich každodenním životě mohou být zajímavé, ale nemají vliv na jejich poslání. To, na čem opravdu záleží, je papežství jako instituce, která nepomine až do parusie, do konce dějin a návratu Krista; instituce, která pro katolíka není břemenem, jež musí nést, nýbrž darem, za kte-

rý je vděčný. Ať už je nám momentální papež lidsky „sympatický“, jeho povaha a styl jsou nám milé či nikoli, Joseph Ratzinger a Jorge Bergoglio jsou jako všichni lidé vzájemně odlišní, ale nemohou se rozcházet (a nebe nad tím bdí) v tom, co říkají o Kristu a jeho učení jakožto učitelé víry a mravnosti. Jako nástroje – „nepatrný a skromný dělník na Pánově vinici“, jak o sobě řekl Benedikt XVI. ve své první promluvě – jsou vlastně zaměnitelní. Mohou prohloubit význam evangelia, pomoci ho ve své době lépe chápat, ale

vždy ve stopách Písma a Tradice; není jim dovoleno být „kreativní“. Nejsou to spisovatelé, ale vůdci vedení Někým Jiným.

Právě proto nám není vůbec nemilá, ba dokonce považujeme za cennou onu okolnost, před kterou nás nyní staví tato „dějinná peripetie“, jak by řekl Hegel. Právě tímto dokumentem, který opětovně hlásá víru, tedy základ všeho, ukazují emeritní i nynější papež, že lidé jsou odlišní, ale perspektiva toho, kdo je povolán vést Katolicitu, je stejná, směr zůstává stejný. A stejná jsou v podstatě

slova předkládající sázku na pravdivost křesťanství. „Čtyřruční“ encyklika tedy nijak nepohoršuje.

Vittorio Messori

Corriere della Sera z 15. června 2013

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezitimulky redakce)

Dr. Vittorio Messori
(* 1941), přední italský
katolický politolog,
novinář a spisovatel

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Blahoslavený biskup Pavol Peter Gojdič OSBM

V tomto čísle našeho seriálu se seznámíme s životním příběhem řeckokatolického biskupa, který se pro svou věrnost Církvi stal nepohodlným jak politikům Slovenského štátu, tak komunistickým mocipánům v Československu.

S mužem tohoto jména se pojila řada přídomků už za jeho života, což jistě jen potvrzuje jeho svatost – muž zlatého srdce, otec bídných a sirotků, zastánce rusínské národa.

Narodil se 17. července 1888 v rusínské obci Ruské Pekľany na východním Slovensku v rodině řeckokatolického kněze. Do školy začal chodit v Cigelce a pak studoval v Bardejově a v Prešově, kde roku 1907 odmaturoval. Poté studoval teologii nejprve v Prešově a bohosloví dokončil v Budapešti. 27. srpna 1911 přijal v Prešově kněžské svěcení. Následně působil jako kaplan u svého otce a katecheta v Cigelce, později jako kaplan v Sabinově a archivář, prefekt eparchiálního internátu, biskupský protokolista a od roku 1919 jako ředitel biskupské kanceláře v Prešově. V roce 1922 vstoupil do kláštera basilianů na Černečej Hore u Mukačeva, kde při prvních slibech 27. ledna 1923 přijal řeholní jméno Pavel. 14. září 1926 byl jmenován apoštolským administrátorem prešovské eparchie a 25. března 1927 byl v Římě u sv. Klimenta vysvěcen na biskupa. Posléze navštívil baziliku sv. Petra

a byl přijat k osobní audienci u papeže Pia XI., který mu daroval zlatý kříž se slovy: „*Tento kříž je jen slabým symbolem velikých křížů, které ti budou ve tvé biskupské službě od Pána seslány, můj synu.*“

Zasloužil se o založení řeckokatolického církevního gymnázia v Prešově, podporoval učitelskou akademii, kněžský seminář, v roce 1936 nechal založit sirotčinec, který svěřil do péče řeholním sestrám. Jeho zásluhou se rozvíjelo vydávání náboženských časopisů a literatury. Zřizoval také nové řeckokatolické farnosti, a to zejména pro věřící, kteří odcházeli do měst, např. v Praze, Bratislavě a Levoči.

Otec bídných

K 13. září 1939 byl jmenován Mukačevským apoštolským administrátorem na Slovensku. Vládním představitelem však byl nepohodlnou osobou, a proto požádal papeže o možnost abdikace. Papež ji však nepřijal a v srpnu 1940 ho ustanovil sídelním biskupem v Prešově.

Za Slovenského štátu se kriticky stavěl k protizidovské politice. Ve svých pastýřských listech varoval před šířením nacistické

ideologie a rasismu. V dopise, který odeslal vyslanci Svatého stolce na Slovensku Mons. Burziovi v květnu 1942, vyzval Svatý stolec, aby přiměl Tisa k zastavení ukrutností páchaných na Židech – aby ho přiměl odstoupit z čela Slovenského štátu nebo zbavit kněžství. Z dopisu je zřejmé, že tehdy ještě nevěděl, že jsou deportování Židů vyvrážování. Gojdič později opakovaně veřejně protestoval proti ukrutnostem páchaným na Židech a vydávání Židů do rukou nacistů. Tajně instruoval kněze a řeholníky, aby Židům pomáhali a ukrývali je na farách a v klášterech. Rovněž jim doporučil, aby pomáhali Židům udělováním křtu a vystavováním falešných křestních listů. Tyto jeho postoje vedly ke konfliktu s Tisovým režimem a k otevřenému nepřátelství mezi řeckokatolickou církví a slovenskou vládou. V roce 1946 byl potvrzen v jurisdikci řeckokatolíků celého Československa.

Svou víru niterně prožíval láskou k eucharistickému Spasiteli, často adoroval v biskupské kapli před Nejsvětější Svátostí a projevoval také velkou úctu k Božskému Srdci. Byl velkým ctitelem

Matky Boží a ve své biskupské kapli měl ikonu Klokočovské Panny Marie, před kterou se dennodenně modlil a vkládal sebe i celou diecézi do její ochrany.

Nepohodlný biskup

Po únoru 1948 se kriticky postavil ke komunistické protináboženské politice a odmítl rozhodnutí vedení KSČ spojit řeckokatolickou církev s pravoslavnou. Komunisté po něm žádali, aby realizoval odtržení řeckokatolické církve od papeže a Říma, přivedl ji k pravoslaví a podřídil ji moskevskému patriarchátu. Toto však biskup Gojdič odmítl a pronesl tato slova: „Mám už 62 roků, klidně obětuji celý svůj majetek a rezidenci, ale svou víru za žádných okolností nezdám, neboť chci spásu své duše.“

Od roku 1949 byl ve své rezidenci kontrolován vládními zmocněnci a ocitl se v domácím vězení, pod ostrahou StB. V roce 1950 uskutečnilo komunistické vedení a jeho bezpečnostní složky tzv. akci P – likvidaci řeckokatolické církve a její nucenou transformaci k pravoslaví. Během Akce P byli pozatýkáni četní řeckokatoličtí kněží a uskutečnil se Prešovský lži-sobor – řeckokatolická církev byla násilím sloučena s pravoslavnou církví. 28. dubna 1950 byl biskup Gojdič internován a následně zatčen. 9. června 1950 byl převezen do vyšetřovací vazby do Prahy-Ruzyně a umístěn na samotce. Zde byl podroben krutým výslechům a byly proti němu použity donucovací prostředky psychického i fyzického rázu, včetně bití a mučení, jak dosvědčují jeho bývalí spoluvězni.

15. ledna 1951 byl před Státním soudem v Bratislavě odsouzen ve vykonstruovaném procesu spolu s biskupy J. Vojtašákem a M. Buzalkou za údajnou velezradu a špionáž k doživotnímu trestu. Byl obviněn z řady absurdních skutečností, např. z podpory protisovětských ukrajinských nacionalistů za První republiky, Tisova režimu za Slovenského štátu, podpory banderovců po roce 1945 a protistátní činnosti po roce 1948 – vydávání pastýřských listů a letáků.

Koruna mučednictví

Během následného věznění musel konat nejtvrděší i nejpodřadnější práce – jako čištění podlahy a záchodů, byl stále po-

nižován a vystaven brutalitě a násilí dozorců. Když například dozorcí v Leopoldově na otázku kým je, odpověděl, že je řeckokatolický biskup, musel udělat padesát dřepů. Když padl únavou na zem, byl bachařem zkopán. Často byl izolován na samotkách. Svě utrpení přijímal s velkou pokorou a trpělivostí: „Všechno utrpení, které jsem doposud snášel, jsem přijal rád, a bolí mě pouze to, že mnozí věřící

Blahoslavený Pavol Peter Gojdič OSBM. Foto: archiv autora

Klidně obětuji celý svůj majetek a rezidenci, ale svou víru za žádných okolností nezdám.

musí trpět pro svou víru.“ Za amnestie prezidenta A. Zápotockého mu byl trest změněn na 25 let. Postupně byl vězněn ve Valdicích (1951–1952), v Leopoldově (1952–1955), Ilavě (1955–1958) a opět v Leopoldově (1958–1960). V době pobytu v ruzyňské věznici mu bylo přislíbeno propuštění, pokud uzná spojení s pravoslavnou církví, a byl mu nabízen i post patriarchy, což odmítl. Ke zmíněné nabídce měl pronesl tato slova: „Věru nevím, co by bylo hodno záměny koruny mučednictví pro dva nebo tři roky života na svobodě.“ V době svého věznění v Ilavě oslavil 70. narozeniny a k této příležitosti dostal telegram od papeže Pia XII., v němž ho Svatý otec ubezpečoval, že nezapomíná na svého hrdinského syna.

S postupující délkou trestu v tvrdých podmínkách komunistických věznic a jeho rostoucím věkem se zhoršoval jeho zdravotní stav. Trpěl poruchou močových cest a musel snášet značné bolesti, způsobené také týráním od bachařů. Poslední měsíce svého života strávil v leopoldovské vězeňské nemocnici. Jeho přání, aby se mohl před smrtí vyzpovídat a přijmout svátosti, bylo vyslyšeno. Zemřel 17. července 1960, v den svých 72. narozenin, ve vězení v Leopoldově. Pohřben byl beze jména i bez kříže, jen pod číslem 681 na vězeňském hřbitově v Leopoldově. Během uvolnění v době pražského jara byly jeho ostatky 29. října 1968 exhumovány a převezeny do krypty řeckokatolického chrámu sv. Jana Křtitele v Prešově.

Blahoslavený a spravedlivý mezi národy

Teprve po pádu komunismu se vladyka Gojdič dočkal morální satisfakce. 15. května 1990 byly jeho ostatky uloženy v sarkofágu v kapli prešovské katedrály a téhož roku byl soudně rehabilitován. Byly mu uděleny in memoriam řád T. G. Masaryka II. třídy a Pribinův kříž I. třídy. Papež Jan Pavel II. se při první návštěvě Slovenska modlil u jeho hrobu a 4. listopadu 2001 ho prohlásil v Římě za blahoslaveného. V roce 2008 mu izraelská komise při Jad Vašem udělila titul spravedlivý mezi národy za jeho zásluhy pro židovský národ za 2. světové války. Slavnostní vyhlášení tohoto aktu připadlo na 27. ledna 2008, tedy na Den památky obětí holocaustu.

P. Bohumil Vít Tajovský, želivský opat a spoluvězeň P. Gojdiče, na něho vzpomínal: „Gojdič byl ryzí duchovní člověk, velmi tichý, skromný, s pevnou vírou. Když jsme přišli do Leopoldova, dali nám umývat záchody po bachařích a Gojdič to dělal bez nadávání a s úžasnou pokorou. Už ve vězení byl ohromný světec a vynikal svou vzdělaností.“

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 18/2013

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

LATINSKOAMERICKÁ TEOLOGIE OSVOBOZENÍ

Jak (ne)řešit celosvětové sociální problémy

V zemích Latinské Ameriky znovu ožívá zájem o ozdravení společnosti podle marxistických receptů. V křesťanském prostředí bývají snahy tohoto druhu označovány výrazem teologie osvobození. O co v tomto teologickém hnutí jde?

Volba argentinského kardinála Jorgeho Bergoglia do funkce římského papeže mimo jiné též způsobila, že se pozornost celosvětové lidské komunity opět více zaměřila na země Latinské Ameriky. Ke zvýšení zájmu o dění v této oblasti přispěla i okolnost, že se nenaplnila očekávání příchodu blahobytu po kolapsu komunistických idejí v zemích východní Evropy. Ale že právě naopak se sociologické recepty z dílny liberálního kapitalismu dnes ocitly v hluboké krizi. Není tedy možné se příliš divit tomu, že v zemích Latinské Ameriky odedávna trpících důsledky sociální nerovnosti opět v současnosti ožívá zájem o ozdravení společnosti podle marxistických receptů. V křesťanském prostředí bývají snahy tohoto druhu označovány výrazem *teologie osvobození* (*teología de la liberación, Befreiungstheologie*).

Gustavo Gutiérrez

Podrobným rozбором fenoménu teologie osvobození jsem se zabýval jednak v minulých letech během svého dvojího pobytu v Brazílii a jednak i letos na Pontificia Universidad Católica v Ponce (Puerto Rico). O co tedy v tomto teologickém hnutí jde? Jeden z hlavních původců teologie osvobození, peruánský dominikán Gustavo Gutiérrez (nar. 1928), definuje tento teologický směr jako kritickou reflexi historické praxe ve světle víry.¹ Označení tohoto směru jako „osvobození“ bylo inspirováno biblickým textem, kde Hospodin praví, že „dobře viděl ujařmení svého lidu..., proto sestoupil, aby jej vysvobodil z moci Egypta“ (Ex 3,7n).

Zasedání v Medellínu a Pueble

V období vzniku teologie osvobození to byla katolická církev, která zaujala jasné stanovisko ke zbídačování národů Latin-

ské Ameriky politickými a ekonomickými exponenty hospodářsky vyspělejších států. Biskupové z latinskoamerických zemí shromáždění na svém druhém plenárním zasedání v kolumbijském Medellínu (1968) prohlásili, že bída latinskoamerických národů a ozbrojené konflikty v této oblasti nejsou náhodným dílem chaosu, ale výsledkem působení nadnárodních struktur cílevědomě usilujících o vlastní prospěch prostřednictvím nespravedlivého vykořisťování. Tento svů-

Foto: <http://parroquiasagradafamiliaocqbo.blogspot.cz>

zásadní postoj latinskoameričtí biskupové ještě více prohloubili na třetím plenárním zasedání v Pueble (1979). Zde byla zdůrazněna oprávněnost tzv. dependenční teorie, podle které je nepřijatelné, aby obyvatelstvo chudších zemí bylo existenčně závislé na zemích bohatších a aby byly méně rozvinuté země považovány pouze za rezervoár surovin a levné pracovní síly. Takovouto situaci je třeba podle biskupů považovat za institucionalizovaný hřích.²

Církev na straně chudých

První kroky k nápravě této situace mají podle biskupů spočívat v tom, že se Církev zřekne své dosavadní orientace na bohaté vrstvy společnosti, odstraní zlozvyky z koloniálních dob a přestane se intelektuál-

ně vyvyšovat nad ostatní. Církev se má důsledně začlenit do prostředí, které je jí Bohem stanoveno. A to je primárně prostředí lidí chudých a bezprávných.³

Přebírání prvků třídního boje

Souběžně s těmito náhledy a činy oficiální Církev se však začali objevovat katoličtí křesťané přejímající z revolučního marxismu do stylu svých aktivit některé prvky třídního boje. Kolem těchto osobností se pak vytvořily skupiny, které se staly zárodečnými buňkami realizované teologie osvobození. Činnost těchto skupin není řízena „shora“ církevními autoritami, jako je tomu u diecézních a farních struktur, ale vzniká „zdola“ převážně iniciativou laiků. V latinskoamerickém prostředí se pro tyto skupiny vžil název *Comunidades Cristianas de Base* (*Základní křesťanská společenství*). Činnost těchto skupin se řídila heslem VER-JULGAR-AGIR. Tzn. *vidět* situaci prostých lidí, *posuzovat* tuto situaci pohledem křesťanské víry a *účinně zjednávat* nápravu. Počet těchto komunit se začal rapidně rozrůstat. Jen v Brazílii jich bylo v roce 2000 kolem 70 tisíc.

Tři vlny rozvoje

Celý proud hnutí teologie osvobození probíhal ve třech vlnách. První vlnu objevující se v Latinské Americe kolem roku 1965 reprezentují katoličtí kněží, jako již výše zmíněný peruánský Gustavo Gutiérrez, uruquajský Juan Luis Segundo, chilský Segundo Galilea, argentinský Lucio Gera a laicizovaný brazilský kněz Hugo Assman. Počínajíc rokem 1970 se ke katolické skupině zastánců teologie osvobození připojila skupina protestantská zorganizovaná v paraguajském Montevideu jako „Církev a společnost v Latinské

America“ (ISAL). Mezi členy ISAL patřili teologové jako Emilio Castro, Ruben Alvéz, Julio de Santa Ana, José Miguel Bonino. Ke druhé vlně teologie osvobození patří známý Leonardo Boff z Brazílie, Raúl Vidales z Mexika, Ronaldo Muñoz z Chile, Ignacio Ellacuría z El Salvadoru a argentinci Enrique Dussel, Juan C. Scannone, Severino Croatto, Aldo Büntig. Třetí generaci teologů osvobození tvoří z Brazílie bratr Leonarda Boffa Clodovis, Frei Betto a Rogerio de Almeida, z Chile pak Fernando Castillo, z El Salvadoru Jon Sobrino a z Nicaraguy Juan H. Pico.

Xavier Zubiri

Teologie osvobození má své aspekty filosofické i systematicko-teologické. Po filosofické stránce jsou kořeny teologie osvobození připisovány dílu španělského myslitele Xaviera Zubiriho (1930–1989). Tento učenec byl po svých studiích v Madridu 1921 vysvěcen na kněze, avšak během dalšího fenomenologického bádání v Lovani, Freiburgu i. Br. a v Římě se dal 1935 laicizovat a oženil se s Carmen Castrovou. Ve svých názorech byl Zubiri pod vlivem Heideggera, Husserla a Ortegy y Gassetta. Teologii osvobození ovlivnil Zubiri svým protiaristotelským popíráním stabilních esencí věcí, jejichž bytí je podle něho konstituováno *sebe-vlastněním* (*sui-tad, de suyo*).⁴ Toto sebe-vlastnění vzniká podle Zubiriho především na podkladě smyslového vnímání a smyslových snah. Priorita smyslů před rozumem má svůj důvod v tom, že pomocí smyslů je vnímána realita přímo, avšak bytí jen nepřímou. Z porovnání reality a bytí vyplývá, že realita je důležitější než bytí. Bytí je pouze partikulárním aspektem reality. Podobně není podle Zubiriho primární v poznávacích procesech logická konsistence jejich sylogistické struktury (A *jest* B). Logos není bytí, ale jen další modus počátečního smyslového vnímání reality. Člověk se v tomto ohledu liší od zvířete tím, že je schopen o tomto sebe-vlastnění reflexně uvažovat a že je ontologicky otevřen vůči jakékoli realitě, včetně reality Boží (*religación*). Z toho, že vlastnické vztahy patří konstitutivně k lidské podstatě, vyplývá závěr, že každý člověk má nezczitelný nárok na vlastnění všeho, co potřebuje ke své existenci. Zabezpečení realizace tohoto

nároku pro všechny lidi bez rozdílu je pak právě úkolem teologie osvobození.

Ignacio Ellacuría

Obdobný význam má pro teologii osvobození po filosofické stránce i Zubiriho žák, španělský jezuita Ignacio Ellacuría, zavražděný 16. listopadu 1989 salvadorskou armádou. Pro myšlenkový svět tohoto jezuity je typickou jeho silně protizápadní orientace. Ellacuría byl totiž přesvědčen, že se filosofie od Parmenidových časů dopouští základních omylů tím, že staví navzájem proti sobě smyslový a rozumový svět. A že navíc ztotožňuje rozumovou schopnost s logickým myšlením (*the logification of intelligence*) a realitu s bytím (*the entification of reality*). Podle Ellacurii tvoří však rozum i smysly jednu jedinou schopnost „vnímavého rozumu“

V tomto životě není absolutní osvobození člověka možné. Zvláště není-li spojeno s nábožensko-mravním úsilím o vnitřní obrodu.

(*sentient intellect*).⁵ Jedinost tohoto smyslového rozumu je dále příčinou neopakovatelné jedinství lidských osob, které přes své začlenění do historicky podmíněných souvislostí si uchovávají svou vlastní odpovědnost a svobodu při praktických úkonech. Hájení této svobody je podle Ellacurii metafyzickým imperativem pro každou lidskou bytost.⁶ Filosofie je zde od toho, aby upřesnila u osvobozujících aktivit jejich povahu (*el qué*), způsob jejich činnosti (*el cómo*) a jejich cíl (*el adónde*).

Negativní prvky teologie osvobození

Od filosofických aspektů se nyní otvírá pohled na vlastní teologii osvobození. Zde je třeba předem poznamenat, že ač teologové osvobození bojují proti podřízenosti chudých vůči bohatým, ocitají se sami v podobné závislosti na finančně daleko lépe zabezpečených teologických odbornících z evropských univerzit. Svědčí o tom ideová závislost latinskoamerických teologů osvobození např.

na K. Rahnerovi s jeho popíráním difERENCE mezi řádem bytí a poznání (*Sein-Bewusstsein-Identitätslehre*) nebo na politické teologii münsterského J. B. Metzera a göttingenského J. Moltmanna.

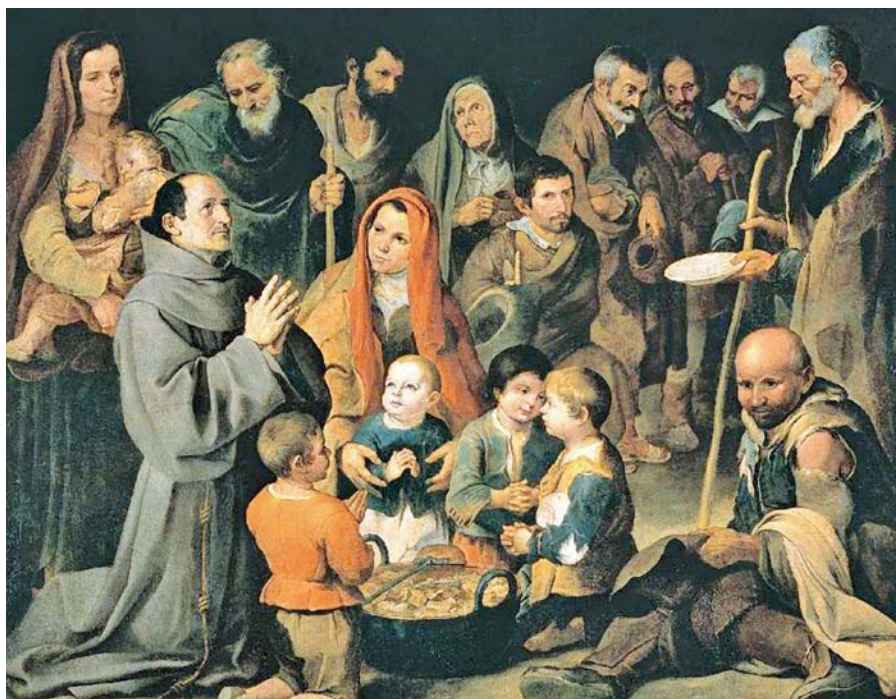
Jistě je nutno pozitivně hodnotit skutečnost, že prioritou teologie osvobození je zápas za práva zbídačelých mas, za spravedlivější společenský řád, za likvidaci celosvětové situace, kdy 80 % veškerých hodnot je v rukou 20 % menšinové elity. V mnohém teologové osvobození též splňují ideály papežských sociálních encyklik a normy sociální etiky. Nalézají se však v teorii i praxi teologie osvobození také negativní prvky. Po praktické stránce bývá vytykána teologii osvobození nesprávná strategie, projevující se např. tím, že jsou lidé vedeni k odporu vůči svým zvoleným vládám, místo aby kladli odpor svým skutečným a nikým voleným utlačovatelům, tj. mezinárodní finanční oligarchii v pozadí. Demokratizující aktivity teologie osvobození také nechtěně přispívají ke vzniku nové buržoazie z elitářských kruhů. Chybné je i kladení rovnítka mezi opravdu chudé jedince a asociální živly. I Marx přece již rozlišoval mezi proletariátem a „lumpenproletariátem“. Koneckonců není v tomto životě absolutní osvobození člověka ani možné. A zvláště není-li osvobozování spojeno s nábožensko-mravním úsilím o vnitřní obrodu.⁷

Nejzávažnější defekty se však v rámci teologie osvobození vyskytují na poli věroučném. Je zde citelný vliv rozkladných trendů od autorů jako R. Bultmann, H. Küng, E. Schillebeeckx, P. Schoonenberg, H. Schlier, G. Ebeling, J. Jeremias nebo L. Dufour. Podle těchto vzorů bývá pak obecně odmítána hierarchická struktura Církve. Církev nemá být institucí, ale svobodným společenstvím věřících. Centralizovaná hegemonie výkonů posvátné moci je neoprávněná, neboť pro rocké poslání má celý Boží lid. Církevní dogmata mají pouze relativní, dobově omezenou hodnotu.

Leonardo Boff

Zdá se, že nejdále zašel v heterodoxii svých tvrzení brazilský teolog Leonardo Boff. Spisy tohoto laicizovaného františkánského kněze mají dodnes velký vliv na smýšlení latinskoamerických katolíků.

Jeho kniha o Ježíši Kristu jako Osvoboditeli (*Jesus Cristo Libertador*) vyšla roku 2009 již ve 20. vydání! Pro Boffa jest Ježíš Nazaretský revoluční reformátor, jenž svým otčenášem vyzývá lidstvo k integrálnímu osvobození. Se vzkříšeným Kristem se podle Boffa setkáváme v každém člověku a dokonce i v celku všeobjímajícího kosmu. Panteisticko-teilhardovské uctívání kosmického Krista doplňuje Boff úctou k Velké Matce Zemi ve znění aimarského dialektu „Velká Mãe Pachamama e Gaia“. Trinitární nauku upravuje Boff tak, že ke vtělení Syna v Kristu přidává personalizaci Boha Otce ve svatém Josefovi a Duchu Svatého v Panně Marii.⁸ Svátostí v Boffově pojetí je vůbec vše, co existuje. Neboť každá věc je znamením jiné věci. Jako třeba pečivo vyvolává představu pekaře, tak podle Boffa vyvolává eucharistický chléb s vínem vzpomínku na Krista a Kristus s Církví vyvolává vzpomínku na Boha.⁹

Bartolomé Esteban Murillo: Svatý Didak dáva jídlo chudým (1646). Foto: Wikimedia Commons

Juan Luis Secundo

Podobně jako Boff vysvětluje účinnost svátostí i Juan Luis Secundo. Podle něho není vůbec důležité, čím je věc sama o sobě (*verdad en sí*), ale čím je věc pro někoho (*verdad para qué*). Aplikováno na eucharistii to tedy znamená, že věřící člověk přijímá hostii živého Krista, avšak nevěřící pouhou oplatku. Kdo se podle Secunda ptá, zda se v eucharistii změnila podstata chleba a vína sama o sobě, propadá tím údajně „rituální intoxikaci“, neboť u svátostí se prý mění vždy pouze smysl a význam té které věci pro určitého člověka. S tímto transfinalizačním bludem je pochopitelně zajedno i protestantský teolog osvobození Richard Schull, který po katolické církvi žádá radikální desakralizaci. Tak jako v pozemském společenství byla likvidována hierarchická struktura (Bůh-král-knížata-feudální páni-prostý lid), tak je podle Schulla třeba likvidovat i hierarchii církevní (Bůh-papež-biskupové-kněží-věřící lid), podle příkladu luteránského společenství.¹⁰

Postoj Kongregace pro nauku víry

Po delším mlčení k nauce a praxi teologie osvobození vydala vatikánská Kongregace pro nauku víry (6. srpna 1984) instrukci k tomuto problému a ještě zvláštní notifikaci k postojům Leonarda

Zájem o chudé se nesmí stát podnětem ke konfliktům mezi jednotlivými skupinami ve společnosti.

Boffa (11. března 1985). V těchto dokumentech jsou oceněny dobré úmysly, jimiž byla teologie osvobození při svém vzniku motivována. Avšak jsou připomenuta též varování před některými omyly. Mezi tato negativa patří u teologie osvobození obecně marxistický přístup k sociálním problémům, které mají být řešeny třídním bojem. Ani dále nelze podle vatikánské instrukce ztotožňovat chudé evangelií s revolučním proletariátem, popírat božský původ instituce Církve, legitimitu církevního magisteria, podstatnou neměnnost dogmat, vykupitelský smysl Kristovy smrti na kříži nebo reálnou účinnost sedmi svátostí.¹¹

Nové oživení

Po tomto vyjádření učitelské služby Církve začal vliv teologie osvobození upadat. Aktivisté „Základních komunit“ jednak vymírali, jednak se vraceli do svých farností, jejichž aktivity naopak stoupaly. Činnost teologie osvobození ztrácela po-

litický význam, a proto o ni masmédiá již neměla takový zájem. V poslední době však dochází k obratu v tomto trendu. Tržní kapitalismus se ocitl ve vážné krizi, ve východních i západních zemích se začínají prosazovat levicové síly. Zastánci teologie osvobození vidí, že celková situace se pro ně stává příznivější. Dá se říci, že se systém teologie osvobození po mnohaletém útlumu opět probouzí k životu. Stávají se znovu aktuálními publikace, jimiž někteří teologové osvobození reagovali na negativní stanovisko Kongregace pro nauku víry před třiceti lety. Když například Ibáñez Langlois tvrdil, že se odmítavé stanovisko Vatikánu netýká teologie osvobození, ale marxismu stalinského typu.¹² Radikální stanovisko k tehdejší instrukci papežské kongregace vyjadřuje L. Boff svým historicky nesprávným tvrzením, že výraz „magisterium“ se v Církvi užívá až od doby Řehoře XVI (1765–1846). Předtím prý nebyli učitelé víry papež a biskupové, ale doktoři teologie.¹³

Podle Tamaya Acosty má marxistická teze o třídním boji svou platnost dodnes a není v rozporu s požadavky křesťanské lásky. Žádná neutrální „nadtřídní“ doktrína totiž prý neexistuje. Ve společenském napětí se každý účastník nutně staví na jednu či druhou stranu. Marxis-

tický socialismus tedy není podle Acosty v rozporu se socialismem křesťanským. Oba druhy socialismu jsou pro sebe navzájem nutné. Je proto třeba i dnes usilovat o to, aby výrobní prostředky byly předány z rukou jednotlivých kapitalistů do pravomoci vyšších společenských institucí, které budou účinně pečovat o společné dobro občanů.¹⁴

Další sociologické směry

Z pudy teologie osvobození vyrůstají dnes též některé další sociologické směry. Např. křesťanský anarchismus (*anarcocristianismo*, *unitarismo universalista*), inspirující se názory Lva N. Tolstého, hájícími přirozené právo každého lidského individua. Lidské osoby podle tohoto směru si vystačí samy a nepotřebují žádnou vládu nad sebou. Znamou je v tomto ohledu americká novinářka Dorothy Dayová (1897–1980), která spolu s Petrem Maurinem (1877–1949) založila pacifistické *Hnutí katolických pracujících* (*Catholic Worker Movement*). Dále je zde hnutí *Křesťané pro socialismus* (*Cristianos por el Socialismo*). K tomuto hnutí patřil i chilský prezident Salvador Allende (1908–1973) a salezian Giulio Giraldi (1926–2012). V tomto duchu pracuje i italský křesťanský odborový svaz (ACLI). Teologii osvobození jsou ideově blízcí i tzv. *distribucionisté*, kteří zastávají názor o potřebě třetí cesty mezi kapitalismem a socialismem. Realizace této cesty vyžaduje předání výrobních prostředků do rukou pracujících. Nikoli tedy do rukou státu.

Postoje nepřátelské vůči Církvi

Na teologii osvobození se však bohužel někdy přizívají též osoby názorově nepřátelské skutečným zájmům Církve. Někteří z nich se utěšují nadějami, že snad nový jezuitský papež známý svou otevřeností pro zájmy latinskoamerických chudých vrstev bude i povolnějším jak v otázkách, které nejsou striktně nezměnitelné z hlediska věrouky (celibát), tak i v otázkách neměnného božského práva (svěcení žen, homosexualita, nerozlučitelnost manželství, interrupce apod.). Tyto své naděje neskrývají v rámci svých současných interview¹⁵ lidé jako např. Hans Küng, Leonardo Boff, Jon Sobrino, Gustavo Gutiérrez. Brazilský dominikánský bratr

Frei Betto dokonce veřejně vyzval nového papeže, aby ve všem vyhověl požadavkům liberálních křesťanů. Anebo ještě lépe, aby vůbec zrušil papežství, odešel z Vatikánu a řízení přenechal třebaš UNESCO.¹⁶

Skutečné osvobození nespočívá jen v oproštění se od něčeho, ale též v uvolnění schopností k tvůrčí činnosti.

Shrnutí

V závěrečném shrnutí je možno konstatovat, že existují zhruba tři druhy pokusů o zlepšení celosvětových sociálních problémů.¹⁷ První individuálně-liberální možnost očekává řešení od důsledného zavedení tržní ekonomiky (*Freihandelslehre*). Současné zkušenosti nás však poučují o tom, že cesta volného trhu sociální problémy neřeší, ale spíše ještě zhoršuje. Druhé kolektivistické řešení, k němuž se většinou hlásí teologové osvobození a které navrhuje zespolečenštění výrobních

prostředků (socialismus, komunismus), vede ve svých důsledcích ke ztrátě svobody a důstojnosti lidských jednotlivců. Naproti tomu sociální encykliky papeže Lva XIII., Pia XI., Jana Pavla II. a Benedikta XVI. mají jako filosofické východisko fakt, že skutečné osvobození nespočívá jen v oproštění se od něčeho (*libertad desde algo*), ale též v uvolnění schopností k tvůrčí činnosti (*libertad hacia algo*). Nabízí se zde tedy jako třetí možnost řešení na přirozeně-právním podkladě (*naturrechtliche Lösung*), spočívající v obnově etických vztahů mezi všemi účastníky výrobního procesu cestou spolupráce zaměstnavatelů i zaměstnanců v korporativistických strukturách.

P. Václav Wolf
(Mezilitulky redakce)

Článek je součástí Programu rozvoje vědeckých oborů na Univerzitě Karlově (PRVO UK P-21), dějiny univerzitní vědy a vzdělanosti.

P. Prof. ThDr. Václav Wolf, teolog, pracovník Ústavu dějin UK

Poznámky

- GUTIÉRREZ, G., *Theologie der Befreiung*. München/Mainz 1971, str. 31: „Theologie der Befreiung ist kritische Reflexion der geschichtlichen Praxis im Lichte des Glaubens.“
- SMITH, Ch., *La teología de la liberación* (Ediciones Paidós 1994), str. 35n: „neocolonialismo, imperialismo internacional del dinero = una situación pecaminosa“.
- FÜSSEL, K., *Theologie der Befreiung*. In: *Neues Handbuch theologischer Grundbegriffe* (München 1985), str. 201n.
- ZUBIRI, X., *El hombre y Dios*. Madrid 1988, str. 12n: U podstaty jsoucna stává Zubiri proti Aristotelovu pojetí podstaty jako nositele případků (substancialidad) pojetí podstaty jakožto souhrnu vlastností (sustantividad, sistema de notas). Srov. též: *Inteligencia y realidad* (Madrid 1980); *Sobre la esencia* (Madrid 1985).
- ELLACURÍA, I., *Filosofía de la realidad histórica* (San Salvador 1990): „El sentir y el intelecgrir humano = unico acto de aprehensión de la realidad.“
- GANDOLFO, D. I., *Ignacio Ellacuría* (1930–1989). Furman University, Greenville USA 2005.
- PALMA, J. M., *Teología radical de la liberación* (Madrid 1985), str. 13, 25, 128, 184.
- BOFF, L., *Jesus Cristo Libertador*. Petropolis 2009; *O Pai-Nosso*. Petropolis 2009; *A vida aos 70 anos*. In: *Gente de Opinião*, Porto Velho 7. 1. 2009: „O Pai se personalizou em São José, o Filho se encarnou em Jesus e o Espírito Santo se espiritualizou em Maria.“
- BOFF, L., *Los Sacramentos de la vida*. Colección Alcanse, Santander 2002.
- SCHAULL, R., *La reforma y la teología de la liberación*. San José-Costa Rica 1993, str. 25, 28–35.
- KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Instrução sobre algunos aspectos do Teologia da Liberação; Notificação ad L. Boff* (No 199, 8 D 974).
- J. M. IBÁÑEZ LANGLOIS, *Teología de la liberación y lucha de clases*. Madrid 1985.
- BOFF, L., *Papa Francesco e la teologia della liberazione*. In: *Coordinamento Teologhe Italiane* 2013.
- JUAN JOSÉ TAMAYO ACOSTA, *La teología de la liberación*. Madrid 1990, str. 127: „ambos socialismos (científico y religioso) no se oponen, sino que, por el contrario se necesitan mutuamente.“
- KÜNG, H., *Se inició una nueva era para la Iglesia* (16. 3. 2013)
- FREI BETTO, *Desafíos para el nuevo Papa* (11. 3. 2013); *¿Una Iglesia sin Papa?* (13. 3. 2013).
- KÄLIN, B., *Handbuch der Philosophie II*, Sarnen 1962, str. 326–328.

SŇATKY MEZI OSOBAMI STEJNÉHO POHLAVÍ PO DESETI LETECH: POUČENÍ Z KANADY

Změnilo by se hodně tím, kdyby vztahy mezi osobami stejného pohlaví byly uznány jako manželství? Mělo by to nějaký dopad na to, jak veřejnost pojímá manželství nebo na postavení manželství v národě?

Spekulací nad těmito otázkami je víc než dost. Ale zkušenost se sňatky osob stejného pohlaví v Americe není dostačující a dává nám málo konkrétních odpovědí. Je tedy rozumné vzít v úvahu zkušenost, jakou mají v Kanadě, jelikož kanadský soud ustanovil sňatky mezi osobami stejného pohlaví už před deseti lety. Mezi Amerikou a Kanadou jsou samozřejmě velké rozdíly kulturní i rozdíly v zákonodárství a tak jako v každém státním zřízení hodně záleží na jednání místních a kulturních činitelů. Neznamena to, že by se zkušenosti, jaké učinili v Kanadě, nutně opakovaly v Americe. Měly by se však vzít v úvahu. Je to nejdostupnější důkaz krátkodobého dopadu těchto sňatků v demokratické společnosti, jakou je i Amerika.

Když hodnotíme, jaký dopad mají sňatky mezi osobami stejného pohlaví na veřejný život, je třeba zkoumat výsledky ve třech oblastech: zaprvé, lidská práva (včetně dopadu na svobodu slova, práva rodičů na vzdělávání a autonomii náboženských institucí), zadruhé, jaké další vztahy bude společnost ochotna uznat za manželství (např. polygamii), a zatřetí, uzavírání sňatků ve společnosti.

Dopad na lidská práva

Po formální stránce se soudní rozhodnutí (a následná legalizace) o sňatcích mezi osobami stejného pohlaví projevilo tak, že vztahy mezi osobami stejného pohlaví mohla teď vláda uznat za manželství. Ale legální a kulturní vliv byl mnohem širší. Ukázalo se, že se tím obecně přijal nový názor, že vztahy mezi osobami stejného pohlaví jsou v každém ohledu ekvivalentní s tradičním manželstvím, a že tedy sňatky mezi osobami stejného pohlaví

musí podléhat stejným právům jako tradiční manželství, co se týče zákonů a veřejného života.

Přímým důsledkem je, že každý, kdo odmítá tento nový názor, jedná vůči homosexuálům a lesbičkám bigotně a nepřátelsky. Jakékoli vyjádření nesouhlasu se sňatky mezi osobami stejného pohlaví je tak považováno za jasnou manifestaci nenávisti vůči minoritní sexuální skupině. Jakékoli logické vysvětlování (např. to, které bylo předloženo v soudních sporech, že homosexuální sňatky jsou neslučitelné s pojetím manželství, kte-

Jakékoli vyjádření nesouhlasu je považováno za manifestaci nenávisti. Jakékoli logické vysvětlování je ihned zamítnuto jako pouhá záminka.

ré má odpovídat potřebám dětí tohoto manželství na stabilitu, věrnost a stálost – což se někdy nazývá konjugální koncepce manželství) je ihned zamítnuto jako pouhá záminka.

Když se opozice vůči sňatkům mezi osobami stejného pohlaví chápe jako manifestace čiré bigotnosti a nenávisti, je velmi těžké tolerovat pokračující nesouhlas. Tak tomu bylo v Kanadě. Podmínky účasti na veřejném životě se velice rychle změnily. První, kdo pocítili tvrdost tohoto nově přijatého názoru, byli oddávající na úřadech. Několik provincií jim nedovolilo použít práva svědomí odmítnout oddat osoby stejného pohlaví a požadovalo jejich rezignaci. Náboženské orga-

nizace, jako např. Kolumbovi Rytíři, byly pokutovány za to, že nechtěly propůjčit své prostory pro svatební oslavy.

Právo na svobodu slova

Vliv nově přijatého názoru se neprojevil jen na relativně malém počtu lidí vystavených nebezpečí, že budou nuceni podporovat sňatky osob stejného pohlaví nebo tyto osoby sezdávat. Tato změna širou zásahla jednotlivce – včetně kněží –, kteří chtěli veřejně diskutovat o lidské sexualitě.

Mnohé z toho, co bylo dovoleno vyslovit před povolením sňatků osob stejného pohlaví, nyní s sebou přináší riziko. Mnozí z těch, kteří vytrvale veřejně vyslovovali svůj nesouhlas, byli vyšetřováni komisemi pro lidská práva a (v několika případech) stanuli před soudem pro lidská práva. Zvláště snadnými terči jsou nemajetní, ti, kteří nemají dostatečné vzdělání a nemají spojení s žádnou institucí. Zákony proti diskriminaci nejsou vždy uplatňovány stejnou měrou. Někteří museli zaplatit pokuty, omluvit se a zavázat se, že už nikdy nebudou o takových věcech mluvit veřejně. Terčem se stali i jednotlivci, kteří psali dopisy vydavatelům místních novin a kazatelé malých křesťanských sborů. Jeden katolický biskup čelil dvěma stížnostem – obě byly nakonec staženy – na základě jeho připomínek v pastoračním listu o manželství.

Odvolací soudy začaly omezovat činnost komisí a soudů (zvláště od případu neuvážených soudních přelíčení proti Marku Steynovi a časopisu *Macleans' magazine* v roce 2009) a obnovovat širší náhled na svobodu slova. Po případu *Steyn a Maclean* došlo k veřejným protestům a v reakci na to kanadský parlament

Poučení už nemusíme hledat jen v Kanadě – stačí se podívat do Francie. Foto: <http://gulstreamblues.blogspot.cz>

nedávno odebral kanadské komisi pro lidská práva statutární soudní pravomoc za šíření „nenávisných projevů“.

Finanční výdaje na boj s mašinérií lidských práv jsou obrovské – *Maclean's magazine* vydal stovky tisíc dolarů za soudní poplatky, které komise, tribunály ani žalobci nevrací. Vyřešení těchto soudních pří může trvat i deset let. Obvyčejná osoba s malými finančními zdroji, kterou komise pro lidská práva sleduje, nemá žádnou naději žádat u soudu o právní pomoc. Takový člověk může jen přijmout napomenutí od komise, zaplatit (poměrně) malou pokutu a pak se řídit příkazem, že napříště už nikdy nepromluví. Pokud budou mít tyto prostředky k dispozici komise, pro které tento nový názor neposkytuje žádný teoretický základ pro tolerování nesouhlasu, znamená účast na veřejné diskusi o sňatcích mezi osobami stejného pohlaví vědomě se vystavovat zničení.

Podobný nátlak na oponenty mohou vykonávat – a vykonávají – vládní orgány (jako např. advokátní komory, učitelské ústavy apod.), které mají statutární moc postihovat členy za chování nevhodné v jejich profesi. Vyjádření názoru, že institucionalizovat sňatky osob stejného pohlaví není rozumné, chápou tyto orgány jako čin nezákonné diskriminace, a tudíž jako záležitost profesní cenzury.

Vyjádření názoru, že institucionalizovat sňatky osob stejného pohlaví není rozumné, se chápe jako nezákonná diskriminace, již nelze tolerovat.

Učitelé jsou obzvláště v nebezpečí disciplinárního řízení. Když veřejně kritizují sňatky mezi osobami stejného pohlaví, byť mimo třídu, jsou obviňováni z vytváření nepřátelské atmosféry vůči homosexuálům a lesbičkám. Jiná pracoviště a dobrovolnická sdružení zaujaly podobný postoj a ztotožnily se s tímto novým názorem, že nesouhlas se sňatky mezi osobami stejného pohlaví je nezákonná diskriminace a není možné ji tolerovat.

Práva rodičů ve veřejném vzdělávání

Schválení sňatků mezi osobami stejného pohlaví nepatrně, ale ve všem změnilo práva rodičů ve veřejném vzdělávání. Debata o tom, jak hovořit o sňatcích mezi osobami stejného pohlaví ve třídě, se v mnohém podobá debatě o tom, jaké místo má mít sexuální výchova na školách, a o záminkách vlády, že ona má pri-

mární autoritu nad dětmi. Avšak sexuální výchova byla vždy diskrétní záležitostí v tom smyslu, že svou povahou nemůže pronikat do celého rozsahu školních osnov. Sňatky mezi osobami stejného pohlaví mají jiný základ.

Jedním z principů nově přijatého názoru je, že vztahy mezi osobami stejného pohlaví si zaslouží stejnou úctu, jakou má manželství. Proto se jeho zastáncům podařilo s úspěchem požadovat, aby se o sňatcích mezi osobami stejného pohlaví hovořilo ve třídách pozitivně.

Reformy osnov v jurisdikci jako např. v Britské Kolumbii brání rodičům, aby uplatnili své dlouhodobé právo veta ve sporných vzdělávacích směrnicích.

Pozitivní zmínky o sňatcích osob stejného pohlaví pronikají do nových osnov ve všech oborech. Když rodiče musí čelit šíření takové strategie, je jejich jedinou obranou neposílat děti do státní školy. Soudy nemají pochopení pro námitky rodičů: pokud rodiče lpí na zastaralých předsudcích, pak musí děti unést tíži „kognitivní disonance“ – musí vstřebávat konflikt mezi domovem a školou, přičemž škola se snaží zvítězit.

Veřejnost samozřejmě neměla tyto reformy vnímat jako něco, co by tyto nové názory vnucovalo. Uváděný důvod zněl: zabránit šikaně, tzn. prosazovat přijetí mladistvých homosexuálů a lesbiček a dětí v péči osob stejného pohlaví.

Podporovat přijetí druhých osob je chvályhodný cíl. Avšak ať je cíl jakýkoli, prostředek, jímž má být dosažen, je hrubým narušením rodiny. Není to nic jiného než úmyslné vštěpování takového pojetí manželství, jaké je naprosto v rozporu s tím, co rodiče chápou pro své děti jako nejlepší. Neumožňuje rodičům vést děti k takovému chápání manželství, jaké jim bude napomáhat, aby se jim v dospělosti dobře vedlo. Už v mladém věku učí děti, že zásadní důvod vedoucí k manželství není nic jiného než uspokojování měnicích se mladických tužeb po partnerství.

Právo náboženských institucí na nezávislost

Na první pohled se zdálo, že nátlak na schvalování a sezdvání osob stejného pohlaví se kléru a bohoslužebných prostor netýká. Uzákonění těchto sňatků to vskut-

ku slibovalo – kněžím bude ponecháno právo odmítnout sňatek osobám stejného pohlaví, pokud to bude v rozporu s jejich náboženským přesvědčením. Bohoslužebné prostory nemohou být propůjčeny, pokud si to církevní orgány nepřejí.

Od samého počátku je zřejmé, jak omezená je tato ochrana. Zabraňuje jen tomu, aby kněží nebyli nuceni vykonávat svatební obřad. Kázání a pastorační dopisy jsou pod dohledem komisí pro lidská práva. Církevní sbory jsou vystaveny právnímu napadení v případě, že odmítnou pronajmout svá zařízení homosexuálním párům na jejich oslavy, nebo nějaké jiné organizaci, která tato zařízení použije k prosazování takového názoru na sexualitu, který je zcela v rozporu s jejich pohledem.

Také to nebrání provinciálním a městským správám upírat určité výhody náboženským sborům kvůli jejich nauce o manželství. Např. zákon 13 (zákon v Ontariu, který nutí katolické školy, aby hostily kluby homosexuálů a heterosexuálů a aby používaly tento konkrétní název) také zakazuje státním školám propůjčovat jejich zařízení organizacím, které nesouhlasí s postojem založeným na nově přijatém názoru. Když uvážíme, že mnohé křesťanské sbory si ke svým bohoslužbám pronajímají školní sály, není těžké si představit, jak je snadné je v jejich postoji zranit.

Změny v postoji veřejnosti k manželství

Objevily se námitky, že pokud budou sňatky mezi osobami stejného pohlaví uzákoněny, bude možno přijmout nové manželské kategorie jako např. polygamií. Když upustíme od konjugální koncepce manželství a nahradíme ji pojetím, které má za svůj cíl partnerství dospělých, pak neexistuje žádný důvod odmítnout povolení polygamií a polyamorním svazkům (osoba žije v několika milostných vztazích).

Pokud manželství znamená uspokojování tužeb dospělých po partnerství a pokud se tyto tužby rozšíří do dalších nových a neobvyklých uspořádání, jak je můžeme odmítnout? Nebudu zde toto tvrzení hodnotit, jen představuji, co se odehrálo v Kanadě.

Jedna významná polygamií komunita v Britské Kolumbii byla velice povzbuzena ustavením homosexuálních sňatků a veřejně prohlásila, že teď už není důvod, aby stát nadále stíhal polygamií. Ze všech kanadských soudů jen soudní dvůr v Britské Kolumbii řešil, zda je zákonné zakázat polygamií a poskytl vládě v této provincii úřední posudek. Legislativní zákaz polygamie byl potvrzen, ale na základě, který polygamií definoval jako několik současně úředně potvrzených manželství. Soud se nezabýval mnohonásobnými partnerskými vztahy

druha a družky. Takže převažující formy polygamie a polyamorie praktikované v Kanadě sice dosud nezískaly legální status, avšak nestojí jim v cestě žádné překážky.

Poučení je následující: společnost, která ustavuje homosexuální svazky, nemusí nutně institucionalizovat polygamií. Avšak příklad z Britské Kolumbie naznačuje, že aby k tomu došlo, stačí ignorovat nařízení. Když uvažujeme logicky o případu polygamie, nedojdeme k žádnému přesvědčivému vysvětlení, proč by bylo diskriminující nerozšířit právo na sňatek

BRAŇME SE DUHOVÉ TOTALITĚ

Akce D.O.S.T.
zve na veřejné shromáždění
Braňme se duhové totalitě
pátek 16. srpna 2013 v 19:00
Velkopřevorské náměstí, Praha 1
před francouzskou ambasádou na Kampě

Na shromáždění vystoupí představitelé Akce D.O.S.T. i řada osobností veřejného života, zazní písně folkového zpěváka Tomáše Hameta a bude promítán film, který dokumentuje násilné počínání francouzské policie proti demonstrantům nesouhlasícím se zákonem o sňatcích homosexuálů.

Akce D.O.S.T. tímto shromážděním protestuje proti totalitním praktikám francouzské vlády a zároveň vyjadřuje solidaritu prorodinným aktivistům ve Francii, kteří se stávají terčem šikany a pronásledování ze strany francouzských úřadů.

Akce D.O.S.T. zároveň protestuje i proti nevkusnému nvcování ideologie homosexuality obscénním „festivalem“ Prague Pride 2013, jenž se koná pod záštitou starostky Prahy 2 Jany Černochové (ODS).

www.akce-dost.cz

homosexuálům a lesbičkám, ale nebylo by diskriminující stanovit hranice pro polygamisty a polyamoristy. Vskutku to vypadá, jako by rozsudek spočíval na nevráživosti vůči polygamním a polyamorním, což po právní stránce není opodstatněné.

Dopad na uzavírání manželství

Co se týče uzavírání sňatků, je příliš brzy vyvozovat závěry. Ze statistických údajů z roku 2011 vyplývá, že, zaprvé, manželství v Kanadě ubývá, jak je tomu mnohde na Západě, zadruhé, homosexuální sňatky jsou statisticky menším jevem, a zatřetí, existuje velmi málo homosexuálních párů (sezdaných i nesezdaných), které pečují o děti.

V Kanadě je z 6,29 miliónu sezdaných manželských párů asi 21 tisíc sezdaných homosexuálních párů. Homosexuální páry (sezdané i nesezdané) tvoří v Kanadě 0,8 % ze všech párů, 9,4 % z 64 575 homosexuálních párů (včetně společných domácností a sezdaných) pečují o děti, 80 % z nich jsou lesbické

Pokud manželství znamená uspokojování tužeb dospělých po partnerství a pokud se tyto tužby rozšíří do dalších nových a neobvyklých uspořádání, jak je můžeme odmítat?

páry. Oproti tomu v případě heterosexuálních párů činí podíl párů pečujících o děti 47,2 %. Kanada přestala po roce 2008 sledovat rozvodovost a nikdy neposkytla údaje o rozvodech homosexuálních párů.

Z těchto údajů je možno usoudit, že na rozdíl od toho, co se tvrdilo, neposílily homosexuální sňatky v Kanadě obnovu tradiční kultury týkající se manželství. Neexistují také žádné statistické údaje pro argumenty, že ustanovení homosexuálních sňatků má spojitost se stabilitou manželství.

Bez empirických údajů o rozvodovosti (které Kanada neposkytuje), máme k dispozici jen pojmové argumenty, které musí být vyhodnoceny podle jejich skutkové podstaty. Zkušenost z Kanady nám zde nemůže poskytnout mnoho informací. Zůstává otázka, zda ustanovení homosexuálních sňatků spočívá na pojetí manželství, které staví na první místo stabilitu, tak jak je to u konjugálního pojetí. Pokud ne, pak se můžeme smysluplně domnívat, že homosexuální sňatky urychlí přijetí takového chápání manželství – modelu společného soužití muže a ženy bez sňatku (konkubinát) –, které společnosti za posledních padesát let velmi uškodilo.

Bradley W. Miller

<http://www.mercatornet.com>

Přeložila Krista Blažková

Bradley W. Miller, docent práv na Univerzitě v Západním Ontariu a hostující přednášející na Univerzitě v Princetonu

PŘIJDE SOUDIT ŽIVÉ I MRTVÉ

Až přijde oslavený Kristus na konci časů soudit živé i mrtvé, zjeví skryté úmysly srdcí a každému člověku odplatí podle toho, jak přijímal nebo odmítal milost. (KKC 682)

Když Pán Ježíš odcházel do nebe, udělal to tak, aby ho všichni přítomní viděli a aby pochopili, že z pozemské skutečnosti odchází do božské. „Tento Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde zase právě tak, jak jste ho viděli, že odchází do nebe“ (Sk 1,11) – totiž tak, že ho budete na vlastní oči vidět a na vlastní uši slyšet. Už to ale nebude jako poprvé, kdy se ukázal jako bezbranné nemluvně v chudobě betlémské jeskyně, ale „lidé uvidí Syna člověka přicházet na nebeských oblacích s velikou mocí a slávou.“ (Mt 24,30) To bude poslední den – den soudu.

Důvodem jeho slavného příchodu na konci časů je právě soud – poslední soud nad živými i mrtvými, nad dobrými i zlými, po kterém bude o všech navždy

rozhodnuto: „My všichni se přece musíme objevit před Kristovým soudem, aby každý dostal odplatu za to, co za života udělal dobrého nebo špatného.“ (2 Kor 5,10).

Jak bude tento poslední soud vypadat, popisuje sám Kristus: oddělí dobré od zlých, vyjeví přede všemi dobré i zlé skutky každého člověka a spravedlivé vezme do nebe, hříšníky zavrhne do pekla. (srov. Mt 25,31–46)

Kromě tohoto všeobecného soudu na konci časů je soud soukromý na konci času pozemského putování každého jednotlivého člověka – při smrti. Zde dostane zatím jen duše, co zasluhuje – buď nebe nebo očistec nebo peklo.

Poslední soud zjeví před celým světem Boží moc a jeho spravedlnost, jeho

lásku a moudrost. Také všichni uznají, že Kristus je Boží Syn – a jedni oslaví jeho milosrdenství, druzí jeho spravedlnost, a to v plnosti svého lidství – s tělem i duší. Tak bude mít i naše tělo podíl buď na věčné slávě nebo věčném trestu.

Všichni uvidí svého soudce tak, jak odešel do nebe – v jeho oslaveném lidství, jedni, aby mohli v nebi hledět s tváří nezastřenou na jeho slávu, druzí aby věděli, že Boží tvář nikdy nespátí.

fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

NÁSILÍ NA DĚTECH VE JMÉNU SATANA

Odborníci varují: je třeba prolomit mlčení o rituálním týrání

Když zaslechne slovo „satanismus“, napadnou nás černé mše, obětování zvířat a okultní praktiky. Dosud je však značně tabuizován další hrozivý aspekt: rituální násilí páchané na dětech a mladistvých.

Odborníci, kteří pomáhají obětem, využívají politiky a církev, aby se tímto problémem zabývali. „Důležité je prolomit mlčení,“ říká psychoterapeutka Michaela Huberová (Göttingen).

Podle ní jde v podstatě o nucenou prostituci v kruzích sadistických pachatelů. Děti a mladé ženy jsou určitými skupinami pachatelů, včetně „tvrdých satanistů“, systematicky nuceny k povolenosti. „Je to kruté týrání převážně ze strany mužských pachatelů a jejich ženských pomocnic, kteří se na obětech dopouštějí sadistického násilí a případně je za peníze dávají k dispozici i dalším sadistům,“ tvrdí odbornice na psychická traumata.

Část pachatelů označuje tyto zvrácenosti a rituální znásilňování za náboženství. „Dělej si, co chceš“ je jediný zákon, kterým se řídí. „Satanismus nabízí těmto mužům legitimitu užívat si svou krutost,“ řekla Huberová evangelické tiskové agentuře *idea*.

Extrémní sadisté mučí až k smrti

Podle Huberové jsou oběti „tak vystrašené a je jim způsoben tak velký šok, že se jejich osobnost rozloží“. Proto, aby zneužívání vůbec přežily, musí potlačit své obvyklé vnímání a paměťové funkce. Mnoho obětí má několikadenní mezery v paměti, což také komplikuje dokazování u soudu. Huberová – která je také předsedkyní Německé společnosti pro trauma a disociativní poruchy –, uvádí: „Aby mohly být později snáze zneužívány, jsou týrané děti oslovovány jiným jménem. Dostávají se pak do změněného psychického stavu a dělají vše, co pachatelé chtějí.“ Extrémní sadisté se snaží dítě umučit k smrti.

Podle zkušeností Huberové jsou pachatelé, kteří uskutečňují své kruté fantazie, většinou zámožní a vysoce společensky postavení. Oběti vypovídají mimo

jiné o manažerech, státních zástupcích, a dokonce i o duchovních.

Huberová hovořila o učitelce v mateřské škole, která dvě z dětí, jež jí byly svěřeny, odvezla na odlehlé místo a tam s nimi natáčela „zvrácené filmy“. Chlapec a jeho sestřenice byli ve věku tři a čtyři roky. Když se rodiče dozvěděli o tomto nepochopitelném jednání a vše oznámili úřadům, ztratili víru v právní stát, řekla Hu-

Kniha hodin Kateřiny Kleveské (1440). Foto: Wikipedia

berová. Státní zastupitelstvo výpovědi dětí zpochybnilo. Vyprávějí smyšlené historky, znělo odůvodnění. „Tato učitelka stále pracuje ve školce,“ stěžuje si Huberová.

Oběti mají strach a zřídka se obracejí na policii

Podle její zkušenosti se oběti málokdy odváží podat trestní oznámení, protože mají obrovský strach. Pachatelé po nich požadují, aby vše uchovávaly v tajnosti. Kromě toho je obětem vštěpováno, že se ony samy provinily, že jsou špatné a že jim nikdo neuvěří. Zbavit se tohoto myšlení obětem trvá často celé roky, říká Huberová.

Při tomto procesu je mimořádně důležité, aby jim někdo pomáhal. „Pomocníci však musejí svou osobní anga-

žovanost a energii rozumně dávkovat, jinak vyhoří,“ říká psychoterapeutka. Doporučuje také, aby se zapojili do sítě dalších pomocníků. Podle Huberové je rituální zneužívání častější, než se obecně připouští. Podle průzkumu se 13 procent psychoterapeutů, již mají smlouvu se zdravotní pojišťovnou, věnovalo klientům, kteří zakusili násilí v souvislosti s okultismem a satanismem. Odhaduje se, že v Německu je asi 40 tisíc satanistů.

Terapie je doprovázena modlitbou

Již deset let se baptistka a psychoterapeutka Gerhild Spechtová (Meschede/Sauerland) angažuje ve wittenské síti „Rituální násilí“. V současné době se věnuje deseti obětem satanistických skupin. Terapie často trvá několik let. Spechtová podle vlastních slov přijme klienta pouze tehdy, když se alespoň dva lidé písemně zaváží, že se za dotyčného budou během terapie modlit. Nabízí individuální rozhovory a skupinová setkání. Vzhledem k tomu, že se klienti za sebe vzájemně modlí, je Spechtová stále znovu svědkem toho, že někteří nacházejí křesťanskou víru. Lituje toho, že mnohá křesťanská společenství mají strach z kontaktu s tématem „satanismus“. Tato pětasedmdesátiletá terapeutka vyzývá k větší informovanosti a k modlitbám za oběti a jejich terapeuty. Ředitelka „pracovní skupiny Rituální násilí“ z (katolických) diecézí Essen, Münster a Osnabrück, Brigitte Hahnová (Münster), požaduje, „aby této problematice byla věnována mnohem větší pozornost“. Politici a církev by měli více sledovat zprávy o násilí páchaném v satanistických sektách. Pro ty, kdo se snaží vymanit z vlivu těchto sekt, je zapotřebí více specializovaných terapeutů, lékařů a policistů.

<http://kath.net>
Přeložil Pavel Štíčka

Jak to vidí Petr Jurčík

Tradiční rodina jako poslední světlo ve tmě moderní doby

Pro naše předky by asi bylo nepochopitelné, že jejich děti či vnuci budou za rodinu označovat něco jiného, než je společné soužití muže a ženy, a soužití osob stejného pohlaví budou chápat nejen jako normální, ale také moderní a hodné obdivu.

V sobotu 17. srpna 2013 proběhne pod záštitou České biskupské konference v Praze již IV. ročník Pochodu pro rodinu. Pochodu, jehož cílem je poukázat na neodmyslitelné postavení tradiční rodiny v naší společnosti.

Bystrý čtenář či pozorovatel současného dění se oprávněně musí dotazovat na skutečnost, proč je používáno výrazu „tradiční rodina“ a ne jenom „rodina“ jako taková. Bohužel se nejedná o žádný laciný reklamní trik, ale o smutné kon-

statování skutečnosti. Skutečnosti, kdy společnost, která napředuje mílovými kroky co do technologického pokroku, ekonomické soběstačnosti a dalších výdobytků doby, které by si naši předkové dokázali jen stěží představit, absolutně rezignovala na svůj základní stavební „prvek“ a instituci, která jí vlastně umožnila onen technologický pokrok uskutečnit.

Pro naše předky by bylo asi nepochopitelné, že jejich děti či vnuci budou chápat pojem „rodina“ jako něco jiného, než je společné soužití osob opačného pohlaví, kteří reprodukuje potomky a vychovávají je k obrazu, aby i oni někdy byli správnými rodiči nebo vnuky. Že jejich děti budou chápat soužití osob stejného pohlaví nejen jako naprosto normální, ale také moderní, či jako něco, co si zasluží obdiv. A nakonec děti našich předků budou pronásledovat ty, kteří si vůbec dovolí pochybovat o správnosti tohoto tvrzení. A tak i těch málo, kteří mají názor odlišný od většinového mínění, raději mlčí nebo říká, že „tato problematika není právě ta nejdůležitější“ či „trápí nás mnohem závažnější problémy“.

Žijeme v době, kdy v časech nízké porodnosti ročně zabíjíme 24 tisíc nenarozených dětí jako následek umělého přerušování těhotenství. Vymlouváme se na ekonomickou „neefektivitu“, kdy raději než abychom potomka přivedli do složitosti života v dětském domově či adoptivní rodině, mu neumožníme narodit se vůbec. Naopak ale tvrdíme, že pro ty, kteří se nedejebože narodí a rodinu nemají, bude dobrou variantou výchova „rodiči“ stejného pohlaví, protože oni jsou „vlastně fajn“.

Je zajímavým paradoxem, že v chudších evropských zemích na jih či východ od nás, kde společnost ani zdaleka nedosahuje takových ekonomických výdobytků jako v „moderní“ Evropě, kde lidé

nejen, že pojem „registrované partnerství“ neznají, ale také vám nevěří, že něco takového vůbec existuje, jsou duševně více vyrovnaní, nežijí obklopeni stresem a závislí jednoho vůči druhému. Možná nakonec potomci těchto národů ukáží „moderním Evropanům“, že základním

kamenem každé společnosti je ona opomíjená a zesměšňovaná „tradiční rodina“.

Než se tomu ale tak stane, zkusme se na malou chvíli ztišit ve shonu dnešní moderní doby a podpořme letošní Pochod pro rodinu, který projde centrem Prahy. Podpořme svou účastí skutečnost,

že tradiční rodina je základním kamenem naší společnosti a zaslouží si svůj respekt. Protože jedině ona je pomyslným světýlkem ve tmě dnešní moderní doby.

Petr Jurčík
předseda Mladých křesťanských demokratů

Letem světem

Základní kámen trapistického kláštera v Poličanech byl položen 5. srpna 2008. **Už je to tedy pět let, kdy u nás máme „duchovní pevnost“** (jak klášter při jeho vzniku nazval kardinál Vlček, který sem trapistky pozval) i z ženské větve tohoto kontemplativního řádu. Trapistický mnich otec Jeroným ze Sept-Fons, mateřského kláštera českých trapistů v Novém Dvoře, mnohé z vás určitě oslovil – a ukázal cestu: „... A copak dnes už neexistují lidé, v jejichž srdci by Bůh zaujímal velké místo? **Proto je třeba lidem pomoci, aby se naučili Boha milovat**, aby začali okamžitě a aby jejich láska byla veliká...“

Sledujete politickou situaci? A vůbec: **je horko, dusno a občas se špatně dýchá...** – Na serveru *Neviditelný pes* jeden autor po kauze Národní divadlo napsal: „A to, prosím, je Zeman ještě relativně rozumný populist. Dovedete si představit, jaký tanec nastane, až lid zvolí někoho, jako je Okamura, a ten půjde ještě dál, než zatím došel Zeman? Jedu po silnici a mívám houstnoucí les billboardů s Babišem... a mrazí mě.“

Česku hrozí, že do několika set let vymře, řekl pro *iDNES.cz* Tomáš Fiala z Vysoké školy ekonomické v Praze. Dále uvedl, že k poklesu porodnosti dochází ve všech ekonomicky vyspělých zemích a klíčové je, že společnost je stále více orientována na materiální blahobyt. Do toho se děti, které, ať chceme nebo ne, vyžadují určité oběti, nehodí. Jako recept proti negativnímu demografickému trendu navrhuje: „Například zohlednit počet vychovaných dětí v důchodovém systému. **Lidé rádně pečující o děti by mohli mít snížené odvody na důchodové pojištění, při výpočtu důchodu by se kromě počtu odpracovaných let**

a výše příjmu mohl částečně zohledňovat i počet dětí. V současné době je totiž z ekonomického hlediska „nejlepším“ zabezpečením na stáří žádné děti nemít. Bezdětná finančně zodpovědná dvojice bude mít daleko vyšší důchod než staří rodiče, kteří vychovali tři vysokoškoláky.“ – Hle, jedno z klíčových témat pro výběr politické reprezentace v dalších volbách.

Koláž: mimi

Jeden publicista v *Týdnu* zvolal: **„Naprosto zásadní prohlášení papeže! Historický moment! Obrovský krok ke zrovnoprávnění homosexuálů. Teď ještě antikoncepci...** Nejen antikoncepci, ale i potraty – minimálně v případě těhotenství po znásilnění. A padne i celibát?“ Reagoval tak na novináři hustě zviditelněnou větu papeže Františka, kterou

pronesl během návratu z Rio de Janeiro („*Pokud je někdo gay, hledá Boha a má dobrou vůli, kdo jsem já, abych ho soudil?*“). Média z ní hned dovedla leccos, především ale prý zásadní změnu postoje Církve vůči homosexuálně orientovaným osobám a **potenciální svěcení kněží z řad homosexuálů.** Ale jakápak změna? Církev je přeci neodsuzuje, varuje před diskriminací a v mnoha dokumentech **vyzývá k zacházení v jemnosti a úctě a respektu k jejich lidské důstojnosti.** Že má důvod, aby tyto osoby nebyly např. svěceny na kněze, je zas právem jejím – z *Instrukce o kněžství a homosexualitě* vyjímáme: „Jestliže kandidát praktikuje homosexualitu nebo projevuje hluboce zakořeněné homosexuální sklony, musí jej spirituál, stejně jako zpovědník, ve svědomí odrazovat od pokračování na cestě ke kněžskému svěcení. ... **Biskupové, biskupské konference a vyšší představení řeholí musí bdít nad tím, aby byly normy této instrukce věrně dodržovány pro dobro kandidátů samých** a aby byli vždy pro Církev zajišťování vhodní kněží, praví pastýři podle Ježíšova Srdce.“ Podepsán Nejvyšší velekněz Benedikt XVI., dne 31. srpna 2005.

-zd-

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Večery u kapucínů

34. benefice v prostorách kapucínského kláštera
v Praze na Hradčanech (Loretánské nám. 6a)

Hudba Věku melancholie

Instrumentální polyfonie italské a anglické renesance

středa 4. září 2013 v 19 hodin

Musica malinconica

Svým dobrovolným příspěvkem podpoříte poradnu Aqua Vitae nabízející bezplatné poradenství ženám bez rozdílu věku, stavu či sociálního statutu, které se ocitly v tíživé životní situaci spojené zejména s těhotenstvím, porodem a péčí o právě narozené dítě (<http://linkapomoci.cz>).

www.veceryukapucinu.cz

Katolický týdeník LISTY PRAHY PRAŽSKÝ deník

11. 8. Ne	19. neděle v mezidobí
Mdr 18,6–9, Žl 33, Žid 11,1–2.8–19, Lk 12,32–48	18. 8. Ne	20. neděle v mezidobí
Jer 38,4–6.8.10, Žl 40, Žid 12,1–4, Lk 12,49–53
12. 8. Po	sv. Jana Františka de Chantal, řeholnice
Dt 10,12–22, Žl 147B, Mt 17,22–27	19. 8. Po	sv. Jan Eudes, kněz
Sd 2,11–19, Žl 106, Mt 19,16–22
13. 8. Út	sv. Poncián, papež, a Hippolyt, kněz, mučedník
Dt 31,1–8, Dt 32, Mt 18,1–5.10.12–14	20. 8. Út	Památka sv. Bernarda, opata a učitele církve
Sd 6,11–24a, Žl 85, Mt 19,23–30
14. 8. St	Památka sv. Maxmiliána Marii Kolbeho, kněze a mučedníka
Dt 34,1–12, Žl 66, Mt 18,15–20	21. 8. St	sv. Pius X., papež
Sd 9,6–15, Žl 21, Mt 20,1–16a
15. 8. Čt	Slavnost Nanebevzetí Panny Marie (Doporučený svátek)
Zj 11,19a; 12,1.3–6a.10ab, Žl 45, I Kor 15,20–27a, Lk 1,39–56	22. 8. Čt	Památka Panny Marie Královny
Sd 11,29–39a, Žl 40, Mt 22,1–14
16. 8. Pá	sv. Štěpán Uherský
Joz 24,1–13, Žl 136, Mt 19,3–12	23. 8. Pá	sv. Růžena z Limy, panna
Rt 1,1.3–6.14b–16.22, Žl 146, Mt 22,34–40
17. 8. So	sv. Myron, kněz a mučedník
Joz 24,14–29, Žl 16, Mt 19,13–15	24. 8. So	Svátek sv. Bartoloměje, apoštola
Zj 21,9b–14, Žl 145, Jan 1,45–51
25. 8. Ne	21. neděle v mezidobí
Iz 66,18–21, Žl 117,
Žid 12,5–7.11–13, Lk 13,22–30	1. 9. Ne	22. neděle v mezidobí
Sir 3,19–21.30–31, Žl 68,
Žid 12,18–19.22–24a, Lk 14,1.7–14
26. 8. Po	ct. Martin Středa
I Sol 1,1–5.8b–10, Žl 149, Mt 23,13–22	2. 9. Po	sv. Justus
I Sol 4,13–18, Žl 96, Lk 4,16–30
27. 8. Út	Památka sv. Moniky
I Sol 2,1–8, Žl 139, Mt 23,23–26	3. 9. Út	Památka sv. Řehoře Velikého
I Sol 5,1–6.9–11, Žl 27, Lk 4,31–37
28. 8. St	Památka sv. Augustina, biskupa
a učitele církve
I Sol 2,9–13, Žl 139, Mt 23,27–32	4. 9. St	sv. Růžena z Viterba, panna
Kol 1,1–8, Žl 52, Lk 4,38–44
29. 8. Čt	Památka Umučení sv. Jana
Křtitele
Jer 1,17–19, Žl 71, Mk 6,17–29	5. 9. Čt	sv. Viktorin, biskup a mučedník
Kol 1,9–14, Žl 98, Lk 5,1–11
30. 8. Pá	sv. Fiakr, poustevník
I Sol 4,1–8, Žl 97, Mt 25,1–13	6. 9. Pá	sv. Magnus, opat
Kol 1,15–20, Žl 100, Lk 5,33–39
31. 8. So	sv. Rajmund, řeholník, kardinál
I Sol 4,9–11, Žl 98, Mt 25,14–30	7. 9. So	sv. Melichar Grodecký, mučedník
Kol 1,21–23, Žl 54, Lk 6,1–5
		8. 9. Ne	23. neděle v mezidobí
Mdr 9,13–18, Žl 90,
Flm 9b–10.12–17, Lk 14,25–33
		9. 9. Po	sv. Petr Klaver, kněz
Kol 1,24–2.3, Žl 62, Lk 6,6–11
		10. 9. Út	bl. Karel Spinola, kněz a mučedník
Kol 2,6–15, Žl 145, Lk 6,12–19
		11. 9. St	sv. Emil, biskup
Kol 3,1–11, Žl 145, Lk 6,20–26
		12. 9. Čt	Jména Panny Marie
Kol 3,12–17, Žl 150, Lk 6,27–38
		13. 9. Pá	Památka sv. Jana Zlatoústého,
biskupa a učitele církve
I Tim 1,1–2.12–14, Žl 16, Lk 6,39–42
		14. 9. So	Svátek Povýšení svatého Kříže
Nm 21,4b–9 (Flp 2,6–11), Žl 78
Jan 3,13–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecá. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

